

# curier economic legislativ

comerț exterior

## Prescripția extinctivă în activitatea de comerț exterior

1. **Dispozițiile legale aplicabile.** Regimul juridic al prescripției extinctive în raporturile de comerț exterior prezintă o complexitate accentuată, deoarece trebuie avute în vedere trei categorii de reglementări. În adevăr, îndreptățirea de a governa contractul cu elemente de extraneitate poate să revină atât legislației române, cit și sistemului de drept al altui stat, precum și dispozițiilor unei convenții internaționale pe care R.S. România a ratificat-o sau la care a aderat. Selecția între aceste categorii de reglementări și identificarea celor chemate să se aplice efectiv (așa-numita *lex causae*) încumbă dreptului internațional privat al forului. Prin urmare, atât instanțele judecătorești din țară, cit și Comisia de arbitraj de la București (C.A.B.) vor decide în temeiul normelor de drept internațional privat român.

2. Un principiu cu valoare generală atribuie prioritate de aplicare convențiilor bilaterale sau multilaterale. În domeniul ce le formează obiectul specific de reglementare, ele înlătură așadar incidența dispozițiilor corespunzătoare din legislația internă, fie română, fie străină, față de care au precădere.

Numeroase acte normative dau expresie principiului amintit. Cu titlu de exemplu cităm Decretul nr. 15 din 27 ianuarie 1971 privind autorizarea și funcționarea în România a reprezentanțelor firmelor comerciale și organizațiilor economice străine. Potrivit art. 23, cînd prin convenții sau acorduri internaționale la care R.S. România este parte se stabilesc alte condiții de autorizare și funcționare a reprezentanțelor firmelor comerciale și organizațiilor economice străine decît cele prevăzute în prezentul Decret, se vor aplica dispozițiile cuprinse în acele acorduri sau convenții.

Ținînd seama de ierarhia arătată, vom prezenta mai întîi unele soluții ale practicii arbitrale referitoare la dispozițiile din Condițiile generale C.A.E.R. 1968/1975 de livrare a mărfurilor, aplicabile prescripției extinctive (nr. 3—10), spre a ne referi apoi la acelea întemeiate pe legislația română (nr. 11—19) sau pe o legislație străină (nr. 20).

3. **Aplicarea Condițiilor generale C.A.E.R. de livrare a mărfurilor.** Dispozițiile din C.G.L. referitoare la prescripția extinctivă a dreptului material la acțiune, cuprinse în § 92—§103, au de obiect pretențiile corelative născute din contractele de livrare de mărfuri în raporturile dintre organizațiile țărilor membre ale C.A.E.R. Aceste reglementări au caracter imperativ, așa cum specifică explicit § 102,

text potrivit căruia „modificarea dispozițiilor prevăzute în capitolul XVI (intitulat „Prescripție”) nu se admite”.

În sensul arătat, hotărîrea C.A.B. nr. 22 din 16 iunie 1971 a stabilit — fixînd de atunci înaintea jurisdicția — că dreptul material la acțiune, izvorit din contractele de livrare de mărfuri încheiate de organizații ale țărilor membre ale C.A.E.R. este supus în mod obligator prescripției extinctive reglementate de aceste C.G.L.

4. În cadrul C.G.L. se face deosebire între termenul general de prescripție, care este de 2 ani potrivit § 93, pct. 1, și termenul special de prescripție, care este de 1 an, potrivit § 93, pct. 2.

Dominiul de aplicare al termenului de 1 an cuprinde pe de o parte acțiunile arbitrale bazate pe reclamații privind calitatea și cantitatea mărfurilor, iar pe de altă parte acțiunile bazate pe cereri de plată a penalităților.

Delimitarea dintre cele două categorii arătate de termene a ocazionat discuții în practică, reclamantul avînd interesul să susțină că beneficiază în toate cazurile de durata de 2 ani a prescripției, prin opoziție cu pîrîtul. Acesta tinde, firește, să lărgească pe cale de interpretare sfera de aplicare a termenului mai scurt, de 1 an, în cadrul excepției de tardivitate a acțiunii, pe care o ridică în instanța arbitrală.

5. În aplicarea § 93, pct. 1 din C.G.L., practica arbitrală a stabilit că termenul general de prescripție — cel de 2 ani — se referă, printre altele, la acțiunile care au de obiect plata unui rest de preț, neachitat de cumpărător, pentru o marfă efectiv livrată (hotărîrea C.A.B. nr. 22 din 16 iunie 1971).

Termenul de 2 ani privește, de asemenea, restituirea unei sume plătite în plus fără temei legal și care era deci nedatorată. Faptul că diferența achitată în plus de către vînzător consta în penalități de întîrziere, nu justifică aplicarea termenului special de prescripție de 1 an, deoarece fundamentul juridic al acțiunii în restituire îl constituie, nu prevederile § 83 și urm. din C.G.L., ci dispozițiile drept civil referitoare la îmbogățirea fără just temei (hotărîrea C.A.B. nr. 140 din 15 mai 1978).

Cererea de restituire a diferenței plătite de cumpărător peste prețul convenit în contractul de livrare a mărfurilor poate fi introdusă tot în termen de 2 ani, potrivit hotărîrii C.A.B. nr. 29 din 19 ianuarie 1979.

În sfera aceluiași termen de prescripție extinctivă se include și acțiunea arbitrală care are de obiect plata dobînzilor moratorii stabilite de § 106, pct. 1 din C.G.L., pentru depășirea de către cumpărător a termenului convenit în vederea plății pretului datorat (hotărîrea C.A.B. nr. 221 din 6 noiembrie 1979).

Se prescrie deopotrivă prin 2 ani cererea de restituire a unei sume reprezentînd prețul incasat de vînzător pentru o marfă care i-a fost înapoiată în mod legal (hotărîrea C.A.B. nr. 175 din 30 iunie 1980).

Supliment la

nr. 20 1983

Revista  
ECONOMICA

6. În aplicarea dispozițiilor § 93, pct. 2 din C.G.L., practica arbitrală a decis că întrucât acest text stabilește un termen special de prescripție extinctivă — cel de 1 an —, derogator de termenul general de 2 ani, el are un caracter de strictă interpretare. În consecință, § 93, pct. 2 nu poate fi aplicat altor acțiuni arbitrale decât celor pe care le enumeră în mod expres și limitativ (hotărârile C.A.B. nr. 48 din 1 iunie 1974 și nr. 140 din 15 mai 1978).

Astfel s-a decis că prescripția de 1 an este inaplicabilă acțiunii arbitrale prin care se cere restituirea prețului plătit de cumpărător pentru o marfă care a fost înapoiată vânzătorului, cu consimțământul acestuia, deoarece § 78, pct. 1 din C.G.L., care reglementează posibilitatea înapoierii mărfii în asemenea cazuri, nu intră în enumerarea cuprinsă în § 93, pct. 2, acest din urmă text referindu-se în mod limitativ numai la acțiunile arbitrale izvorite din reclamații bazate pe dispozițiile § 31, 33, 71, 75, 77 și 80—82 din C.G.L. (hotărârea C.A.B. nr. 48 din 1 iunie 1974).

7. Modul de calcul al termenului de prescripție extinctivă de 2 ani este reglementat de § 94, pct. 1 din C.G.L. printr-o dispoziție cu caracter general, care se mărginește să arate că acesta începe să curgă din momentul nașterii dreptului la acțiune.

În interpretarea textului citat, practica arbitrală a decis că dreptul material la acțiunea prin care cumpărătorul cere restituirea prețului plătit pentru o marfă înapoiată vânzătorului în mod legal la naștere, potrivit § 94, pct. 1, la data când a avut loc această returnare, constatăută cu documentul căii ferate, deoarece din acel moment deținerea prețului aferent de către vânzător apare ca lipsită de cauză juridică. Întrucât pînă la acea dată cumpărătorul nu avea nici un temel spre a pretinde restituirea prețului pe care îl plătiese, dreptul său la acțiune nu s-a putut naște anterior, astfel că termenul de prescripție extinctivă nu a început să curgă decât de atunci înainte (hotărârea C.A.B. nr. 48 din 1 iunie 1974 și nr. 175 din 30 iunie 1980).

8. Modul de calcul al termenului special de prescripție extinctivă — cel de 1 an — prezintă deosebiri, după cum avem în vedere acțiuni bazate pe reclamații calitative sau cantitative (a) sau acțiuni care au de obiect plata de penalități (b).

a) Referitor la acțiunile întemeiate pe reclamații privind calitatea sau cantitatea mărfii, § 94, pct. 2, lit. a din C.G.L. dispune că termenul de prescripție de 1 an se calculează din ziua următoare celei când cumpărătorul a primit răspunsul vânzătorului asupra fondului reclamației, iar dacă acest răspuns nu este dat de către vânzător în termen de 60 de zile, din ziua următoare celei când au expirat cele 60 de zile.

În aplicarea textului citat, practica arbitrală a decis că termenul special al prescripției extinctive de 1 an se calculează, în cazul unei acțiuni arbitrale prin care se cere o sumă echivalentă cu bonificațiile pretinse de cumpărător în baza § 75, pct. 2 și 5 din C.G.L., începînd de la data comunicării prin care vânzătorul le refuză. Atît timp cît, anterior acestei date, s-au purtat tratative între părți cu privire la stabilirea cuantumului bonificației, se subînțelege că părțile au prelungit, potrivit § 76, pct. 3, termenul pentru rezolvarea reclamației calitative, astfel că acțiunea arbitrală nu putea fi introdusă încă (hotărârea C.A.B. nr. 234 din 29 octombrie 1980).

b) Referitor la acțiunea arbitrală care are de obiect pretenția de plată a penalităților, § 94, pct. 2, lit. b dispune că termenul de prescripție de 1 an se calculează din ziua următoare celei când cumpărătorul a primit răspunsul asupra fondului reclamației, iar dacă acest răspuns nu a fost dat de către vânzător în termen de 30 de zile, din ziua următoare celei în care au expirat cele 30 de zile.

În interpretarea textului citat, practica arbitrală a decis că, în cazul unei cereri de plată a penalităților de întârziere, termenul special de prescripție se calculează din ziua următoare celei în care cumpărătorul a primit răspunsul pe fond al vânzătorului la scrisoarea de debitare a penalităților respective, fiind suficient că prin acest răspuns a recunoscut depășirea datelor contractuale de livrare și a solicitat decalarea lor. În situația arătată, a precizat C.A.B., nu se poate considera că răspunsul vânzătorului ar fi incomplet, astfel că termenul de prescripție a început

să curgă de la o dată ulterioară primirii acestui răspuns, și anume din ziua următoare celei în care a expirat termenul de 30 de zile, acordat pentru răspunsul vânzătorului de § 89 din C.G.L. (hotărârea C.A.B. nr. 136 din 11 mai 1979).

S-a decis, de asemenea, că termenul special de prescripție de 1 an începe să curgă, dacă răspunsul vânzătorului asupra fondului cererii de plată a penalităților de întârziere este trimis cumpărătorului prin telex, din ziua următoare celei de transmitere a acestuia, deoarece ziua primirii telexului de către cumpărător este totodată ziua expedierii (hotărârea C.A.B. nr. 84 din 20 iunie 1977).

9. Curgerea termenului de prescripție se suspendă, potrivit § 98 din C.G.L., dacă introducerea acțiunii a fost împiedicată de o împrejurare de forță majoră, care a intervenit sau a continuat să acționeze în cursul termenului de prescripție. Semnificația forței majore se apreciază, desigur, în conformitate cu § 68, pct. 2 din C.G.L., care stabilește în această privință criterii severe. Textul asimilează forța majoră cu un obstacol, intervenit după încheierea contractului și care este datorat unor evenimente extraordinare, neprevăzute și inevitabile pentru una din părți.

10. Curgerea termenului de prescripție se întrerupe, potrivit § 99, pct. 1 din C.G.L. prin intentarea acțiunii arbitrale, precum și în cazul recunoașterii scrise a datoriei de către debitor. Semnificația actului juridic al recunoașterii a prilejuit discuții în practica arbitrală.

În această privință s-a stabilit că recunoașterea parțială de către vânzător a sumei cerute de cumpărător cu titlul de penalități de întârziere în livrarea mărfii contractate întrerupe curgerea termenului de prescripție, însă numai referitor la acea sumă, iar nu și la diferența contestată (hotărârea C.A.B. nr. 84 din 20 iunie 1977).

Referitor la corespondența dintre părțile contractante sau la protocolul încheiat de ele, din care reiese că s-au înțeles în sensul că pretențiile de penalități de întârziere în livrarea mărfii să fie din nou verificate de cumpărător, ținînd seama de observațiile vânzătorului, urmînd ca rezultatul să-i fie comunicat acestuia din urmă pînă la o anumită dată, s-a decis că nu constituie o recunoaștere scrisă a datoriei de către debitor, în sensul § 99, pct. 1 din C.G.L., astfel că nu poate avea de efect să întrerupă cursul prescripției extinctive (hotărârea C.A.B. nr. 25 din 29 ianuarie 1980).

11. Aplicarea legislației române. Principalele reglementări ale legislației române care interesează în materie sînt cele cuprinse în Decretul nr. 167 din 21 aprilie 1958 privind la prescripția extinctivă, republicat cu modificări la 15 iulie 1960. Ele nu exclud totuși și aplicarea altor dispoziții din dreptul nostru. În adevăr, potrivit art. 26, rămîn în vigoare prevederile legale care stabilesc un termen de prescripție mai scurt decât termenul corespunzător fixat de Decretul nr. 167/1958.

Dintre reglementările legislației române referitoare la prescripția extinctivă, fie că provin din Decretul nr. 167/1958 sau din alte acte normative, numai cele de drept comun au vocația de a cîrmui raporturile juridice cu elemente de extraneitate. Se exclude astfel cu titlu general, potrivit unei practici arbitrale constante, incidența așa-numitei legislații economice. O nouă confirmare a acestei poziții o oferă hotărârea C.A.B. nr. 74 din 15 noiembrie 1974. O soluție similară a fost adoptată, după unele ezitări anterioare, și de Tribunalul Suprem, prin decizia Secției civile nr. 1577 din 22 iulie 1972 (a se vedea Revista română de studii internaționale, nr. 2/1979, p. 260—263, unde sînt comentate aceste jurisprudențe).

Diferențierea dintre reglementările de drept comun referitoare la prescripția extinctivă și cele din legislația economică trebuie făcută chiar în cuprinsul Decretului nr. 167/1958, care include dispoziții din ambele categorii. O asemenea problemă de calificare s-a pus în litigiu soluționat de C.A.B. prin hotărârea nr. 15 din 5 februarie 1969, în care o întreprindere română de comerț exterior (pîrită) s-a prevalat de dispozițiile art. 16 lit. a, al. 2 din Decretul nr. 167/1958, potrivit cărora în raporturile dintre organizațiile socialiste recunoașterea nu întrerupe cursul

prescripției. În acea speță, reclamantă era o întreprindere cu sediul în Varșovia, deci tot o organizație socialistă. Instanța arbitrală nu a împărțit însă acest punct de vedere, precizând în motivare următoarele: „Este adevărat că legiuitorul român nu admite efectul întrerupător de prescripție al recunoașterii în raporturile dintre organizațiile socialiste. Această reglementare nu poate fi însă avută în vedere decât în raporturile dintre organizațiile economice interne (române). În adevăr, a continuat C.A.B., ineficiența recunoașterii constituie un mijloc destinat să determine organizațiile economice interne să-și acorde, una celeilalte, în mod indirect, credit prin întreruperea prescripției pe calea recunoașterilor voluntare. Ineficiența recunoașterii întărește așadar, a conchis organul arbitral, disciplina de plan, contractuală și financiară în cadrul intern al economiei naționale. Ca atare, dispozițiile legale care declară inoperantă recunoașterea nu pot fi aplicate în raporturile externe, deoarece fiecare dintre partenerii contractuali aparțin unei economii statale diferite și desfășoară o activitate care se integrează în economia respectivă” (Clunet, 1971, p. 833).

Rezultă deci că domeniul legislației economice nu poate depăși, nici pe planul reglementărilor referitoare la prescripția extincțivă, contractele economice interne. Această noțiune include desigur și raporturile pe care întreprinderile de comerț exterior le stabilesc cu organizațiile economice furnizoare de mărfuri pentru export sau beneficiare din import, cât și cu cele prestatoare de servicii sau executante de lucrări pentru o țară străină. În nici un caz însă contractele externe, încheiate cu parteneri din alte state, nu pot fi asimilate din acest punct de vedere contractelor economice propriu-zise, spre a li se aplica legislația economică.

12. Înseamnă, așadar, că termenele de prescripție extincțivă din dreptul comun românesc interesează în principal raporturile litigioase dintre întreprinderile române de comerț exterior și parteneri din țări capitaliste sau din țări în curs de dezvoltare.

Totuși, prin excepție, legislația română de drept comun poate fi aplicată și unor activități de comerț exterior dintre organizații economice ale țărilor socialiste, în măsura în care, bineînțeles, nu sînt cirmuite de C.G.L. În sensul arătat, C.A.B. a decis prin hotărîrea nr. 26 din 29 ianuarie 1980 că dispozițiile din C.G.L. referitoare la prescripția extincțivă se aplică numai dacă există un contract de livrare de mărfuri valabil încheiat între organizații ale țărilor membre în C.A.E.R. Dacă însă instanța arbitrală a constatat nulitatea contractului, termenul de prescripție extincțivă se determină, chiar între aceste categorii de contractanți, în conformitate cu legea aplicabilă raporturilor litigioase potrivit normelor de drept internațional privat ale arbitrajului sesizat cu soluționarea diferendului.

13. În măsura în care anumite raporturi de comerț exterior cad în sfera de aplicare a legislației române — deci în afara C.G.L. — termenul general de prescripție extincțivă este cel de 3 ani, prevăzut de art. 3 din Decretul nr. 167/1958 (hotărîrea C.A.B. nr. 4 din 9 februarie 1972).

14. Practica arbitrală a făcut, de asemenea, aplicarea unor termene speciale de prescripție extincțivă din legislația română, prevăzute tot de dreptul comun, și anume de Codul comercial, fiind mai scurte decât cel general de 3 ani, amintit mai sus.

Astfel, prin hotărîrea C.A.B. nr. 31 din 10 mai 1978 s-a decis că termenul de prescripție extincțivă în raporturile de comerț exterior născute dintr-un contract de mijlocire (misitio) este, potrivit art. 952 din Codul com. — aplicabil în speță ca *lex causae* — cel de 2 ani, iar nu termenul general de 3 ani, instituit de Decretul nr. 167/1958. În același sens s-a pronunțat și hotărîrea C.A.B. nr. 17 din 4 martie 1977.

15. Referitor la modul de calcul al termenelor de prescripție extincțivă, practica arbitrală se întemeiază — dacă vocația de aplicare revine legislației române cu titlul de *lex causae* — pe dispozițiile art. 7 din Decretul nr. 167/1958. Acest text instituie regula generală potrivit căreia prescripția începe să curgă de la data cînd se naște dreptul la acțiune.

În temeiul dispoziției citate s-a decis că dreptul de a cere prin acțiunea arbitrală plata contrastaliilor în portul de expediere se naște la data cînd s-a terminat încărcarea navei de transport maritim, deoarece din acea zi contrastaliile încetează să se mai cumuleze (hotărîrea C.A.B. nr. 161 din 15 iunie 1979).

Tot astfel s-a stabilit că termenul de prescripție extincțivă prevăzut de art. 952 din Codul com. începe să curgă din ziua plății comisionului, corespunzător cu ziua încasării facturilor de către vinzător (hotărîrile C.A.B. citate mai sus la nr. 14).

16. În orice caz, după ce s-a prescrips dreptul la capătul principal al acțiunii, nu mai poate fi exercitat — potrivit practicii arbitrale — nici dreptul la acțiune privind cerele accesorii, chiar dacă referitor la acestea din urmă termenul de prescripție extincțivă nu s-a împlinit încă, deoarece potrivit art. 1 al. 2 din Decretul nr. 167/1958, aplicabil în speță, drepturile accesorii nu pot să existe independent de dreptul care formează obiectul principal al acțiunii. În consecință, dobînda legală, care are caracter accesoriu, nu poate fi obținută dacă dreptul la capătul principal al acțiunii este prescrips (hotărîrea C.A.B. nr. 54 din 22 februarie 1980).

17. Excepția prescripției extincțive nu poate fi însă invocată dacă prin convenția arbitrală s-a stabilit că litigiul va fi soluționat potrivit echității (*ex aequo et bono*), deoarece o asemenea excepție face imposibilă aprecierea în fond a pretențiilor formulate de reclamant (hotărîrea C.A.B. nr. 214 din 31 octombrie 1978).

18. Reglementările art. 13—17 din Decretul nr. 167/1958 referitoare la suspendarea și la întreruperea prescripției se aplică deopotrivă în litigiile de comerț exterior, dacă legea română are calitatea de *lex causae* și, desigur, în măsura în care aceste dispoziții interesează raporturi patrimoniale ale unei persoane juridice. Astfel, în lumina dispozițiilor citate, practica arbitrală a decis că actul de recunoaștere a pretențiilor reclamantei poate avea efect întrerupător de prescripție numai dacă a intervenit înainte de împlinirea termenului ei, iar nu și după ce a expirat (hotărîrea C.A.B. nr. 17 din 4 martie 1977).

S-a decis pe de altă parte că propunerea de tranzacție, făcută de către una din părțile contractului de comerț exterior celeilalte, care nu a acceptat-o, nu poate să producă efecte juridice și deci recunoașterile pe care le cuprind nu întrerup cursul prescripției (hotărîrea C.A.B. nr. 45 din 31 mai 1974).

În orice caz, renunțarea la pretenții a uneia dintre părțile contractante sub o condiție suspensivă care nu s-a îndeplinit, nu produce efectul de a întrerupe prescripția extincțivă. (hotărîrea nr. 50 din 22 iunie 1976). Soluția se justifică în temeiul art. 1012 din Codul civil.

Cităm în fine hotărîrea C.A.B. nr. 4 din 9 februarie 1972, potrivit căreia, dacă vechea acțiune arbitrală se referă la despăgubiri care decurg din alte transporturi maritime decât noua acțiune, cea dintîi nu a întrerupt prescripția extincțivă, deoarece are alt obiect decât noua acțiune arbitrală.

19. Dreptul de a cere executarea unei hotărîri pronunțate de C.A.B. se prescrips prin termenul de 3 ani, prevăzut de art. 6 din Decretul nr. 167/1958, aplicabil cu titlul de dispoziție de drept comun. Acest termen începe să curgă, potrivit hotărîrii C.A.B. nr. 35 din 26 ianuarie 1979, de la data pronunțării hotărîrii arbitrale. Soluția se explică în temeiul considerației că aceste hotărîri sînt definitive și obligatorii (art. 49 din Regulamentul de organizare și funcționare al C.A.B.).

În consecință, contestația la titlu, întemeiată pe dispozițiile art. 399 și 400 din Codul de procedură civilă, prin care se urmărește lămurirea înțelesului unei hotărîri arbitrale, poate fi introdusă în tot timpul rezervat executării acelei hotărîri, așadar în limita de 3 ani a termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a hotărîrii respective.

20. Aplicarea unei legislații străine. Posibilitatea ca prescripția extincțivă să fie guvernată de o lege străină, în litigiul care sînt de competența unei instanțe judecătorești din țară sau a C.A.B. nu este exclusă. În adevăr, potrivit

dreptului internațional privat român, prescripției extinctive i se aplică legea care cirmuiește pe fond raportul juridic litigios (vînzare, transport, etc.).

Astfel, într-un diferend dintre o firmă reclamantă cu sediul la Zürich și o întreprindere română de comerț exterior, C.A.B. a stabilit prin încheierea din 10 octombrie 1968 că excepția de prescripție extinctivă, ridicată de pîrîtă, trebuie soluționată în conformitate cu legea elvețiană, care în speță fusese aleasă de părți ca lege a contractului încheiat de ele.

Faptul că legea străină prevede termene de prescripție mai lungi decît cele instituite de Decretul nr. 167/1958 nu justifică înlăturarea celor dintii și substituirea lor prin reglementările corespunzătoare ale legii române, chiar dacă sînt imperative. În această privință, C.A.B. a stabilit următoarele prin încheierea citată, respingînd excepția de prescripție extinctivă ridicată de pîrîtă: „cu tot caracterul imperativ al dispozițiilor cuprinse în Decretul nr. 167/1958, acestea nu fac parte — cel puțin unele dintre ele — din domeniul ordinii publice de drept internațional privat“. În concepția practicii arbitrale, aplicarea legii străine normal competente nu poate fi așadar înlăturată decît în ipoteza că ar contraveni reglementărilor fundamentale — cele de ordine publică — din sistemul social-economic. Întrucît însă termenele de prescripție extinctivă ale Decretului nr. 167/1958 nu au o asemenea natură exorbitantă, ele nu se pot bucura de prioritate față de cele străine, astfel că nu le înlătură aplicarea într-un litigiu dat, în măsura în care incidența lor este dictată de însăși normele de drept internațional privat român.

dr. O. CĂPAȘINA

contract economic

## Întreprinderea importatoare ca verigă intermediară

În materie de import, figura juridică proprie întreprinderii de comerț exterior este determinată nu numai de conținutul contractului economic de comision pe care îl încheie, dar și de calitatea sa de intermediar în relațiile cu furnizorul străin, pe de o parte și cu unitatea comitentă, pe de altă parte.

Doi sînt obligațiile principale care îi revin întreprinderii de comerț exterior în această calitate.

Prima se referă la corelarea corespunzătoare a celor două contracte pe care le încheie întreprinderea de comerț exterior comisionară. Această obligație este consacrată în următorii termeni prin art. 23 din Legea nr. 12/1980: „Unitățile contractante sînt obligate să coreleze contractele interne cu prevederile contractelor externe privind obiectul exportului, importului sau acțiunii de cooperare economică internațională, termenul de livrare, prețul, modalitatea de plată, ambalajul, recepția, garanțiile, condițiile de transport și expediție, modalitatea de rezolvare a reclamațiilor, penalitățile și despăgubirile pentru nelivrarea mărfurilor, livrarea cu întîrziere sau cu defecțiuni de calitate, precum și alte prestații necesare executării obligațiilor asumate“.

Rezultă deci, că obligația de corelare cuprinde totalitatea clauzelor contractuale din care însă se evidențiază două prin importanța lor deosebită: obiectul și termenul de livrare. În măsura în care aceste elemente primesc în contractul extern o substanță diferită de cele convenite cu unitatea comitentă, cu certitudine, prestația nu va fi în măsură să satisfacă necesitatea acestei unități care va fi în drept să obțină angajarea răspunderii întreprinderii de comerț exterior comisionare pentru daunele cauzate prin nerespectarea dispozițiilor art. 23 din Legea nr. 12/1980.

Desigur, este posibil ca întreprinderea de comerț exterior comisionară — cu toate eforturile depuse — să nu obțină contractarea la extern în condițiile solicitate de către unitatea comitentă. Într-o asemenea situație, ofertele primite de la partenerii străini trebuie remise acestor din urmă unități care vor hotărî în privința acceptării sau respingerii lor. Desigur că prin acceptarea unor asemenea oferte se modifică solicitările inițiale ale unității comitente care, în acest mod, nu s-ar mai putea prevala de neangajarea corelării contractelor încheiate de întreprinderea de comerț exterior comisionară.

În concepția noastră, obligației de corelare trebuie să i se recunoască o sferă cuprinzătoare care depășește faza încheierii contractului. Ea funcționează și în faza modificării acestuia. Astfel, dacă se pune problema modificării unuia dintre contractele încheiate de întreprinderea de comerț exterior importatoare ca verigă intermediară — adică, a contractului extern sau a celui intern — modificarea unui contract trebuie acceptată numai în condițiile în care este asigurată modificarea corespunzătoare a celuilalt contract. Altfel — prin efectul modificării numai a unuia din contractele încheiate — se poate ajunge la necorelări cu efecte dăunătoare, generatoare de răspundere în temeiul art. 22 alin. ultim din legea citată.

A doua obligație principală care revine întreprinderii de comerț exterior în calitate de verigă intermediară privește faza executării contractului extern. Unitatea beneficiară-comitentă a importului nu se află în raporturi juridice cu furnizorul străin. Ca atare, ea nu poate acționa nemișcînd nici pentru executarea contractului extern și nici pentru angajarea răspunderii furnizorului străin care nu și-a îndeplinit obligațiile care i-au revenit. Întreprinderii de comerț exterior comisionare îi incumbă îndatorirea de a stăruî pe lîngă furnizorul străin pentru executarea contractului și de a obține — dacă este cazul — angajarea răspunderii acestuia în folosul unității comitente.

În acest scop, unitatea comitentă trebuie să transmită întreprinderii de comerț exterior comisionare în timp util reclamațiile și actele doveditoare ale încălcării obligațiilor contractuale asumate de furnizorul străin. Neîndeplinirea acestei îndatoriri poate avea drept consecință respingerea reclamațiilor sau imposibilitatea obținerii despăgubirilor de la extern. Aceste urmări fiind cauzate, prin ipoteză, de activitatea defectuoasă a unității comitente, prejudiciul urmează să fie localizat în patrimoniul acesteia.

Uneori reclamațiile — deși tardive din vina unităților comitente — sînt recunoscute de furnizorii străini. Dacă o asemenea recunoaștere intervine în cursul soluționării litigiului intern dintre unitatea comitentă și întreprinderea de comerț exterior comisionară, aceasta din urmă nu poate fi obligată la suportarea cheltuielilor de arbitraj, așa cum rezultă din Decizia primului arbitru de stat nr. 3847/1976: „În aceste condiții, în care termenul de reclamare a lipsurilor calitative în temeiul contractului extern era depășit, importatoarea chemată în garanție nu se putea îndrepta cu o acțiune împotriva furnizorului extern, ci recunoașterea reclamației transmise de importatoare era la latitudinea partenerului extern.“

Partenerul extern, în speță, în virtutea bunelor relații comerciale, a recunoscut reclamația privind necorespunderea calitativă a produselor, deși termenul de reclamație era depășit la data transmiterii acesteia.

În aceste condiții, nu se poate constata o culpă în sarcina chematei în garanție pentru a antrena răspunderea acesteia cu plata cheltuielilor de arbitraj, dat fiind că aceasta a transmis de îndată pîrteii suma obținută de la partenerul extern“.

În ipoteza respingerii de către furnizorii externi a reclamațiilor transmise în termen și susținute de probe opozabile, se pune problema acționării acelor furnizori la organul jurisdicțional competent. Desigur că hotărîrea de a se introduce acțiunea trebuie luată cu respectarea celor convenite, în această privință, prin contractul economic de comision. De regulă, acțiunea se introduce cu consultarea prealabilă a unității comitente, deoarece consecințele favorabile sau nefavorabile ale litigiului cu furnizorul străin se localizează, în ultimă instanță, la unitatea comitentă.

Consecințele negative ale rezolvării litigiului extern rămân în sarcina întreprinderii de comerț exterior comisionare numai în mod excepțional, atunci când soluția nefavorabilă dată litigiului este consecința comportării culpabile a acestei întreprinderi. Astfel, o asemenea întreprindere a introdus acțiune externă, fără consultarea prealabilă a unității comitente, solicitând, fără să fie în posesia unor acte de constatare opozabile, obligarea furnizorului străin la suportarea contravalorii lipsurilor cantitative constatate la produsele importate. Acțiunea a fost respinsă iar cererea întreprinderii de comerț exterior comisionare de obligare a unității comitente la suportarea cheltuielilor de arbitraj aferente litigiului extern nu a fost admisă pe considerentul că, în condițiile pieței, nu se justifică promovarea acțiunii la extern și deci, ocazionarea acelor cheltuieli.

Contrar, dacă introducerea acțiunii externe este justificată sub toate aspectele, consecințele unei soluții defavorabile adoptate de către organul jurisdicțional competent nu pot fi localizate decât în patrimoniul unității comitente. Această rezolvare se impune în virtutea relațiilor specifice existente între întreprinderea de comerț exterior comisionară și unitatea comitentă.

### C. ICZKOVITS

## Raporturi de muncă

# Regulamentul de organizare și funcționare ; regulamentul de ordine interioară

Noțiunea de ordine interioară exprimă o categorie aparte de relații sociale, ea evocă existența ca entitate a fiecărei întreprinderi, centrale, instituții ori altei unități. Desigur, ordinea interioară nu reprezintă un concept cu un conținut identic, în orice timp și în orice loc; ea nu poate fi desprinsă de lumea exterioară, de caracterele generale ale fiecărei orânduiri. În condițiile proprietății private asupra mijloacelor de producție, ordinea interioară a fiecărei întreprinderi, „codicele” ei industrial intern, reflectă structura de clasă a societății în ansamblul ei. Întreprinderea socialistă nu poate fi o „lume închisă”, ea face parte dintr-un sistem, de care este legată printr-o țesătură complexă de căi de comunicație vitale. Unitatea socialistă de stat ia ființă și activează — și trebuie să acționeze — numai sub semnul legii. Nu mai puțin, ea este un colectiv organizat, distinct de orice alt colectiv. Ea are sarcini proprii, chiar dacă obiectul ei de activitate este identic cu al altei unități, condițiile în care el se desfășoară nu pot să nu prezinte unele particularități. Conformându-se cerințelor imperative ale legii, soluțiile funcționale și organizatorice adoptate în fiecare unitate mobilizează capacitatea și inițiativa colectivului ei, în vederea obținerii rezultatelor optime. Organizarea și ordinea interioară rămân astfel, cu respectarea cadrului legal, în competența colectivului însuși. Dar aceasta nu constituie decât o altă formă de manifestare a principiului conducerii colective, autoconducerii muncitorești și centralismului democratic. Sub prisma acestor principii, se impune deci să fie analizate și problemele privind natura juridică și rolul regulamentelor la care ne referim.

Regulamentul de organizare și funcționare al unității socialiste de stat are la bază **structura organizatorică** a unității. Iar aceasta, la rândul ei, se fundamentează pe **normele unitare de structură** și pe **structurile tip**. Aprobarea structurii organizatorice și a regulamentului de organizare și funcționare este în competența consiliului oamenilor muncii al întreprinderii și respectiv al centralei (art. 37 lit. e și art. 48 lit. g din Legea nr. 5/1978). Pentru instituțiile de stat, atribuțiile lor se stabilesc prin actul de în-

ființare și se detaliază în regulamentele de organizare și funcționare, întocmite potrivit legii.

Dim punctul de vedere al conținutului și rolului lor, regulamentele menționate sînt acte diferite, care nu se confundă, dar care, totodată se află într-o legătură indisolubilă și se completează reciproc, contribuind împreună la desfășurarea în cât mai bune condiții a activității unităților socialiste de stat. Regulamentul de organizare și funcționare, urmărind îndeaproape structura unității, stabilește și repartizează **atribuțiile** ce revin organelor, **compartimentelor** — de concepție, funcționale și de producție —, precum și funcțiilor din unitate. De o mare însemnătate în cuprinsul regulamentului este precizarea **legăturilor funcționale** dintre compartimente, precum și a modalităților prin care unitatea stabilește relațiile cu organele și unitățile din afara ei. Reglementarea atribuțiilor se caracterizează printr-un mare grad de concretizare și detaliere. Astfel, pe baza prevederilor din regulamentul referitoare la atribuțiile compartimentelor și funcțiilor din unitate, se întocmesc fișe pentru fiecare post cu sarcinile ce revin acestuia.

Regulamentul de ordine interioară cuprinde obligațiile unității și ale personalului în legătură cu organizarea lucrului, disciplina muncii, recompensele ce se pot acorda, modul de aplicare a sancțiunilor disciplinare și persoanele care au dreptul de a le aplica. Dacă regulamentul de organizare și funcționare reflectă structura unității și funcțiile fiecăreia din subdiviziunile ei, din părțile ei componente, regulamentul de ordine interioară se referă la comportamentul uman, la însăși activitatea și relațiile celor care compun colectivul unității. În cel dintâi, ideea de organizare este precumpănitoare, în cel de-al doilea, ideea de disciplină, adică **ordinea necesară în cadrul executării raportului social de muncă și în cadrul unui colectiv determinat**, rezultă din respectarea de către cel ce compune colectivul, a unor reguli sau norme de conduită, care asigură desfășurarea, în condiții de eficiență a procesul muncii.

Organizarea și disciplina muncii sînt de nedespărțit, astfel încît cele două regulamente își îndeplinesc rolul numai într-o strînsă legătură. Aprecierea rezultatelor muncii fiecărei persoane din colectivul unității și aportul ei la dezvoltarea acesteia, stabilirea în concret a drepturilor de retribuție și a celorlalte drepturi cuvenite pentru munca prestată, a stimulentele materiale și morale, dar și a răspunderilor, în cazul unor abateri sau al producerii de prejudicii unității în legătură cu serviciul nu sînt posibile fără raportarea la atribuții, așa cum ele sînt concretizate în regulamentul de organizare și funcționare. Se poate spune că, în ultimă analiză, regulamentul de organizare și funcționare reprezintă un instrument indispensabil pentru aplicarea în fiecare unitate a legii, a normelor etice și echității socialiste. Dar, același rol este chemat să-l îndeplinească și regulamentul de ordine interioară. Fără prevederile lui, regulamentul de organizare și funcționare ar rămîne o schemă abstractă, golită de conținutul și semnificațiile ei umane. Oricînd de ingenioasă ar fi concepția organizatorică, ea ar rămîne literă moartă fără ordinea și disciplina din comportarea oamenilor care alcătuiesc colectivul de muncă.

Toate aceste considerații ni se par că merită a fi reamintite, pentru că ele nu constituie simple generalități, ele interesînd îndeaproape determinarea naturii juridice a celor două regulamente menționate și a legăturii lor cu desfășurarea raporturilor juridice de muncă.

Caracterul de **act normativ** al fiecăruia din aceste regulamente este în general recunoscut. Într-adevăr, ele corespund pe deplin definiției actelor normative, care se caracterizează prin faptul că sînt formulate pe cale principială, în abstract, în vederea unei aplicări repetate la o categorie nedeterminată de persoane. Problema care se pune este aceea de a determina natura juridică a acestora, apartenența lor la una sau alta din ramurile dreptului nostru.

Regulamentele de organizare și funcționare și cele de ordine interioară sînt izvoare specifice dreptului muncii. Caracterizarea de izvoare specifice este făcută spre a le distinge de izvoarele comune (Constituția, legea, decretul cu putere de lege, hotărârile Consiliului de Miniștri etc.).

Regulamentul de organizare și funcționare și regulamentul de ordine interioară sînt izvoare de drept al muncii și au particularități care le deosebesc de izvoarele de drept comun.

Apartenența unui act normativ la o ramură de drept nu este determinată de caracterul organului emitent. Izvoarele specifice dreptului muncii sînt în marea lor majoritate, tot de natură statală. Cu titlu de excepție, ele sînt, uneori, de natură convențională sau obștească sau sînt emise în comun de un organ de stat, împreună cu un organ obștesc.

Indiferent de natura lor, izvoarele de drept specifice dreptului muncii își au temeiul tot în lege, în autorizarea pe care aceasta o acordă unor organe sau organizații de a emite, în anumite condiții și cu o anumită procedură, norme de conduită obligatorii.

Prin urmare, organe diferite — inclusiv cele obștești — pot emite acte cu caracter normativ privind raporturile juridice. Faptul că un act normativ este emis de un organ al administrației de stat nu conferă prin sine însuși caracterul exclusiv de izvor de drept administrativ acestui act. Criteriul pentru determinarea naturii izvorului de drept este obiectul reglementării. Natura raporturilor juridice reglementate justifică și calificarea izvorului de drept.

Dacă ținem seama de cele de mai sus, chiar dacă am considera — prin ipoteză — că întreprinderea, la elaborarea regulamentelor menționate, se comportă ca deținătoare a puterii de stat, ca organ al administrației de stat, regulamentele respective nu sînt izvoare de drept administrativ, ci de drept al muncii. Normele pe care le cuprind condiționează direct drepturile și obligațiile părților contractelor de muncă, unitatea — ca persoană juridică și cel care compun colectivul ei. Nu se poate contesta că aceste regulamente stabilesc condiții obiective pentru încadrarea personalului (asistența unor anumite compartimente de producție sau funcționale), stabilirea locului muncii și felului muncii (funcția), a sarcinilor și răspunderilor de serviciu, a normelor obligatorii de disciplină, toate acestea cu consecințe directe asupra dreptului la retribuție, la celelalte drepturi etc. Dacă s-ar elimina această corelație directă cu raporturile juridice de muncă, s-ar goli regulamentele de orice conținut.

Dar, în realitate, elaborînd regulamentele, unitatea nu acționează ca un organ exterior, dînd dispoziții obligatorii în temeiul puterii de stat, ci în considerarea calității sale de subiect, actual sau virtual, al raporturilor juridice de muncă cu personalul din colectivul său. Tot astfel, obligația personalului de a respecta prevederile regulamentelor își are baza tot în contractul de muncă. În angajamentul său general dat la încheierea acestui contract, de a se conforma dispozițiilor legii, în sensul cuprinzător al noțiunii, prevederilor contractului colectiv, instrucțiunilor și ordinelor de serviciu. Dacă regulamentul de organizare și funcționare și regulamentul de ordine interioară ar fi acte normative de natură administrativă, acte de putere, aceeași calificare ar trebui să o dăm și actelor de aplicare a sancțiunilor disciplinare, deciziei de imputare, oricărui ordine de serviciu, ceea ce față de temeiul contractual al raportului juridic de muncă, nu este admisibil.

În legătură cu elaborarea regulamentelor în discuție, unitatea este subiect de drept administrativ, doar în raporturile juridice cu organul ierarhic superior sau alte organe ale administrației de stat. În temeiul acestei calități, este obligată să se conformeze structurilor tip și metodologiei organelor menționate. Față de personalul propriu unitatea nu poate fi — și, desigur, avem în vedere calitatea ei de persoană juridică — decît subiect într-un raport de drept al muncii, cînd elaborează regulamentul de organizare și

funcționare, ca și regulamentul de ordine interioară, chiar dacă normele obligatorii pe care le stabilește sînt de aplicabilitate repetată, la un număr nedeterminat de persoane, caracteristică ce aparține de altfel și prevederilor contractului colectiv de muncă.

Trebuie să menționăm că elaborarea ambelor regulamente la care ne referim constituie o manifestare a autoconducerii muncitorești. Nu este deloc lipsit de semnificație faptul că aprobarea lor este dată de lege în competența organelor de conducere colectivă. În ultimă instanță, ca parte integrantă a unui sistem, cu respectarea legii și a finalității care justifică existența acestuia, precum și funcționarea lui ca ansamblu de-sine-stătător, unitatea și autoreglează activitatea. Iar această competență nu izvoarăște dintr-un raport de drept administrativ, ci direct din lege.

În concluzie, regulamentul de organizare și funcționare și regulamentul de ordine interioară sînt izvoare de drept al muncii, ceea ce rămîne valabil și pentru organele de stat, ori de cîte ori aceste regulamente se referă la ordinea și disciplina interioară, adică la raporturile organului, ca unitate socialistă, cu personalul său.

Dan DROSU-ȘAGUNA

## Fișier legislativ—contravenții

### CONTRAVENȚIILE LA NORMELE PRIVIND CONTROLUL FINANCIAR PREVENTIV.

Reglementare: Legea nr. 9/1974 — republicată în B.Of. nr. 134/1977.

1. **Contravenția:** Întocmirea și prezentarea la controlul financiar preventiv a unor documente în care sînt consemnate operații fără bază legală. (Art. 43/a). **Sancțiunea:** Amendă 1 000—5 000 lei.

2. **Contravenția:** Înregistrarea în contabilitate a documentelor privind operațiile care, potrivit prezentei legi, sînt supuse controlului financiar preventiv, fără ca acestea să poarte viza de control a persoanelor în drept și aprobarea organelor competente. (Art. 43/b). **Sancțiunea:** aceeași ca la poz. 1.

3. **Contravenția:** Vizarea pentru control financiar preventiv din culpă, a documentelor care conțin operații prin care se încalcă reglementările în vigoare. (Art. 43/c). **Sancțiunea:** aceeași ca la poz. 1.

4. **Contravenția:** Refuzarea vizei de control financiar preventiv pentru operațiile legale. (Art. 43/d). **Sancțiunea:** aceeași ca la poz. 1.

5. **Contravenția:** Neemiterea actelor administrative prevăzute la art. 32, lit. b. (Art. 43/a). **Nota:** La art. 32/b se prevede că miniștrii, conducătorii celorlalte organe centrale de stat, președinții comitetelor sau birourilor executive ale consiliilor populare și conducătorii unităților socialiste subordonate sînt obligați să stabilească, potrivit prezentei legi, prin ordine sau decizii, persoanele care exercită controlul financiar preventiv, operațiile și documentele pe care trebuie să le verifice. **Sancțiunea:** aceeași ca la poz. 1.

6. **Contravenția:** Nesesizarea organelor competente de către conducătorul compartimentului cu atribuții financiar-contabile, respectiv contabilul șef, în cazurile prevăzute la art. 17 și 22 din lege. (Art. 43/f). **Nota:** Art. 17 din lege prevede că în situația în care s-a refuzat viza de control financiar preventiv și conducătorul unității a dispus, în scris, pe proprie răspundere, efectuarea operației în cauză, se va proceda astfel: a) cînd refuzul se dă în fața de angajare a operației, conducătorul compartimentului cu atribuții financiar-contabile, respectiv contabilul șef, este obligat să încunoștințeze în termen de 2 zile, în scris: — pe conducătorul organului ierarhic superior și inspecțiile

teritoriale financiare de stat ale M.F., dacă refuzul s-a produs la întreprinderi, centrale, comitete sau birouri executive ale consiliilor populare, cu excepția celor județene sau al municipiului București, sau la instituții de stat altele decât organele centrale de stat. Conducătorul organului ierarhic superior, pe baza sesizărilor primite, are obligația ca în cel mult 15 zile să cerceteze cele semnalate și să ia măsurile prevăzute de dispozițiile legale, încuștințind despre aceasta organele M.F.; — M.F., dacă refuzul s-a produs la comitetele executive ale consiliilor populare județene sau al municipiului București, care este obligat ca în termen de 15 zile să cerceteze cele semnalate și să ia măsurile prevăzute de dispozițiile legale; Curtea Superioară de Control Financiar, dacă refuzul s-a produs la ministere sau alte organe centrale de stat. Pe baza sesizărilor primite C.S.C.F., în cel mult 15 zile, va cerceta cele semnalate și va lua măsurile prevăzute de dispozițiile legale; b) când refuzul se dă în faza de plată, documentele se depun la unitatea bancară ori la compartimentul care execută operația, semnate de către conducătorul unității în cauză și cu mențiunea refuzului de viză. În aceste situații, conducătorul compartimentului cu atribuții financiar-contabile, respectiv contabilul șef, este obligat să încuștințeze în termen de 2 zile, în scris, organele prevăzute la lit. a de mai sus, după caz. Unitățile bancare vor onora documentele respective de plată după efectuarea verificărilor ce le revin ca sarcină potrivit normelor legale. Art. 22 din lege prevede că în situația în care s-a refuzat viza de control financiar preventiv și președintele comitetului sau biroului executiv al consiliului popular a dispus, în scris, pe propria răspundere, efectuarea operației în cauză, se va proceda după cum urmează: a) organele financiar-contabile ale comitetelor sau birourilor executive ale consiliilor populare comunale, orașenești, municipale și ale sectoarelor municipiului București, sint obligate să încuștințeze, în scris, în termen de 2 zile, pe președintele comitetului executiv, al unității administrativ-teritoriale ierarhic superioare, care are obligația să cerceteze și să ia măsuri corespunzătoare în termen de 15 zile; b) administrațiile financiare județene și a municipiului București au obligația să încuștințeze în scris, în termen de 2 zile, M.F., care va cerceta și va lua măsuri corespunzătoare în termen de 15 zile. **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1.

8. **Contravenția:** Semnarea de către șefii compartimentelor sau de către înlocuitorii acestora a documentelor privind mișcarea valorilor materiale în cadrul organizației socialiste prin încălcarea dispozițiilor legale. (Art. 43/g). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1.

### PREVEDERI SPECIFICE

1. **Contravențiile** se constată și sancțiunile se aplică de către persoanele care exercită controlul financiar sau controlul bancar, fiecare în cadrul atribuțiilor lor de serviciu, potrivit dispozițiilor legale cu privire la constatarea și aplicarea sancțiunilor pentru contravențiile la disciplina financiară. **Nota:** Stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale privind disciplina financiară sint reglementate de H.C.M. nr. 68/1970. (Art. 43 alin. 2).

2. **Contravenția** prevăzută la lit. a (poz. 1) se constată și sancțiunea se poate aplica acelor care se fac vinovați de săvârșirea ei și de către conducătorul compartimentului cu atribuții financiar-contabile, respectiv de către contabilul șef din unitate. (Art. 43 alin. 3).

3. În ceea ce privește contravențiile constatate și sancțiunile aplicate de către personalul cu atribuții de control al C.S.C.F., plîngerile se adresează curții și se rezolvă de către colegiul de jurisdicție al acesteia, hotărîrile în cauză fiind definitive și executorii. (Art. 43 alin. 4).

4. În ce privește contravenția prevăzută la lit. e (poz. 5), săvîrșită de ordonatorii principali de credite ai bugetului republican, care sint membri ai Consiliului de Miniștri, ceilalți conducători ai organelor centrale de stat aleși de Marea Adunare Națională, precum și de ordona-

torii principali de credite ai bugetelor județene și al municipiului București, constatarea se face de către organul C.S.C.F., iar sancțiunea se aplică de către președintele curții. (Art. 43, alin. 5).

5. În măsura în care, în cuprinsul legii nu se dispune altfel, contravențiilor la aceste norme le sint aplicabile dispozițiile L. nr. 32/1968.

## CONTRAVENȚIILE LA NORMELE PRIVIND CALITATEA PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR.

**Reglementare:** Legea nr. 7/1977.

1. **Contravenția:** Livrarea de produse respinse sau sus-trase controlului tehnic de calitate. (Art. 81/I a). **Sanctiunea:** Amendă 3 000—6 000 lei. (Art. 81/I).

2. **Contravenția:** Neorganizarea pe fluxul de fabricație a punctelor de control fixe și mobile, precum și a controlului final. (Art. 81/I b). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1.

3. **Contravenția:** Neasigurarea aparatului de măsură și control, a standurilor de probe și platformelor de montaj, a documentației tehnice normative, de execuție și control. (Art. 81/I c). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1.

4. **Contravenția:** Elaborarea, avizarea și aprobarea de documentații tehnice care nu cuprind tehnologiile de control și condițiile necesare efectuării acestuia. (Art. 81/I d). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1.

5. **Contravenția:** Neanalizarea cauzelor care generează produse de calitate necorespunzătoare și neluarea măsurilor pentru eliminarea acestora, precum și nerespectarea termenelor de aplicare a măsurilor stabilite. (Art. 81/I e). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 1.

6. **Contravenția:** Neînscrisura în contracte a parametrilor de calitate și a metodelor de verificare a acestora. (Art. 81/II f). **Sanctiunea:** Amendă 1 000—3 000 lei. (Art. 81/II).

7. **Contravenția:** Nefectuarea recepției produselor de către beneficiari sau a recepției la furnizor, pe faza de fabricație și în final, potrivit prevederilor din contract. (Art. 81/II g). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 6.

8. **Contravenția:** Introducerea în fabricație a unor componente ori subsansamble fără aplicarea vizei C.T.C. sau fără documente de însoțire confirmate de acesta. (Art. 81/II h). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 6.

9. **Contravenția:** Nerespectarea documentației de execuție sau a metodologiei de control. (Art. 81/II i). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 6.

10. **Contravenția:** Neasigurarea condițiilor pentru menținerea integrității și calității produselor. (Art. 81/II j). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 6.

11. **Contravenția:** Împiedicarea sub orice formă a organelor de control de a-și exercita atribuțiile prevăzute de lege. (Art. 81/II k). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 6.

12. **Contravenția:** livrarea sau recepția de produse fără certificat de calitate, precum și livrarea produselor fără carte tehnică sau fără aplicarea pe ambalaj, în condițiile legii, a datei de fabricație și a duratei de utilizare sau a datei de valabilitate. (Art. 81/III l). **Sanctiunea:** Amendă 500—1 000 lei. (Art. 81/III).

13. **Contravenția:** Certificarea calității printr-o atestare neconformă prevederilor din standarde, norme tehnice sau contracte. (Art. 81/III m). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 12.

14. **Contravenția:** Efectuarea necorespunzătoare a probelor, analizelor sau a încercărilor de calitate: păstrarea contraprobelor în alte condiții decât cele prevăzute în documentațiile tehnice. (Art. 81/III n). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 12.

15. **Contravenția:** Nerespectarea normelor de calitate în executarea prestațiilor de servicii. (Art. 81/III o). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 12.

16. **Contravenția:** Nemenționarea în documentele de plată, în cadrul prestațiilor de servicii, a datelor privind garanția lucrărilor. (Art. 81/III p). **Sanctiunea:** aceeași ca la poz. 12.

## PREVEDERI SPECIFICE

1. Constatarea contravențiilor prevăzute la pct. a-n (poz. 1-14), precum și aplicarea sancțiunilor, se fac de către: a) inspectorii șefi și inspectorii șefi adjuncți din cadrul Inspectoratului General de Stat pentru Controlul Calității Produselor, pentru contravențiile săvârșite de către personalul ministerelor, celorlalte organe centrale și locale, centralelor și unităților economice; b) inspectorii șefi și adjuncții lor din inspectoratele județene și al municipiului București pentru controlul calității produselor și inspectorii din cadrul I.G.S.C.C.P., pentru contravențiile săvârșite de personalul unităților economice, cu excepția directorilor generali ai centralelor industriale; c) inspectorii din inspectoratele județene și al municipiului București, pentru contravențiile săvârșite de personalul unităților economice, cu excepția directorilor generali, directorilor, inginerilor șefi și contabililor șefi. (Art. 82 alin. 1).

2. Constatarea contravențiilor prevăzute la pct. o și p (poz. 15 și 16) și aplicarea sancțiunilor se fac de către personalul cu atribuții de control din cadrul inspecțiilor specializate, în condițiile prevăzute de lege, precum și de personalul ministerelor, celorlalte organe centrale și locale, care, au în subordine unități prestatoare de servicii sau coordonează activitatea de prestații de servicii, împuternicit de conducătorii acestora. (Art. 82 alin. 2).

3. Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se prescriu în termen de un an de la data săvârșirii faptului. În cazul utilajelor și instalațiilor tehnologice, termenul de prescripție este de 2 ani. (Art. 83).

4. Încălcarea normelor privind calitatea produselor și serviciilor atrage și aplicarea sancțiunilor disciplinare prevăzute de Codul muncii. (Art. 86 alin. 1).

5. Dispozițiile legii de față se aplică și organizațiilor cooperatiste și celorlalte organizații obștești. (Art. 87).

6. În măsura în care în cuprinsul legii nu se dispune altfel, contravențiilor la aceste norme le sînt aplicabile dispozițiile L. nr. 32/1968. (Art. 85).

N. TRIFAN

Breviar alfabetic

## CONTRACTE ECONOMICE ȘI COMERCIALE INTERNAȚIONALE

D

**DECLARAȚIA VAMALĂ** — este documentul în baza căruia se îndeplinesc formalitățile de vămurie a mărfurilor destinate exportului și care atestă livrarea mărfurilor la export. Se depune de întreprinderea exportatoare — prin intermediul întreprinderii de exploatare portuară, la livrările via mare și prin Romtrans la livrarea prin celelalte mijloace de transport — la vama din punctul stabilit pentru trecerea frontierei de stat; declarația vamală este un formular imprimat în mai multe modele după felul mijlocului de transport și anume: pentru transporturile pe calea ferată în cazul expedierii mărfurilor cu scrisoare de trăsură S.M.G.S.; pentru transporturile pe calea ferată în cazul expedierii mărfurilor cu scrisoare C.I.M.; pentru transportul mărfurilor pe mare cu conoament. Declarația vamală cuprinde următoarele date: numele și adresa firmei exportatoare, numele și adresa firmei din străinătate, felul mărfurilor cu descrierea lor și indicarea felului coletelor, a mărcilor etc., numărul și data autorizației de export cu indicarea și a datei de valabi-

litate. La declarația vamală este necesar să se anexeze următoarele documente: documentul de transport; facturile mărfurilor; specificațiile cuprinzând caracteristicile mărfurilor; certificate de origine ale mărfurilor; certificatele sanitare, veterinare sau fitosanitare, după caz; orice alte documente care au fost specificate în documentul de transport. Definitivarea formelor de vămuire la punctele pentru trecerea frontierei de stat se efectuează pe baza dispoziției de transport și vămuire, a declarației vamale și a documentelor de transport. Este necesar deci ca datele înscrise în aceste documente să concorde întocmai, pentru evitarea unor dificultăți care ar putea apărea la punctul de frontieră și care ar putea avea drept consecință refuzul primirii mărfurilor sau întirzierea expedierii lor și deci întirzierea executării obligației de executare a contractului. Declarația vamală este documentul în baza căruia întreprinderea de comerț exterior decontează prețul în lei, întreprinderii producătoare care a livrat marfa.

**DUMPING — MĂSURI ANTIDUMPING.** Prin dumping se înțelege introducerea produselor unei țări pe piața altei țări la un nivel inferior valorii normale, ceea ce cauzează sau riscă să cauzeze un prejudiciu important sau întirzie sensibil crearea unei producții naționale în țara importatoare. Un produs exportat de o țară în altă țară este considerat a fi introdus la un preț inferior valorii sale normale, atunci cînd prețul este: inferior prețurilor comparabile practicate în cadrul operațiunilor comerciale normale cu un produs similar, destinat consumului în țara exportatoare; sau, în absența unui asemenea preț pe piața țării exportatoare, dacă prețul produsului exportat este: inferior prețurilor comparabile cele mai ridicate la exportul unui produs similar într-o țară terță, în cadrul operațiunilor comerciale normale, sau inferior costurilor de producție ale acestui produs în țara de origine, plus un supliment rezonabil pentru cheltuieli de desfacere și beneficii. Este important de reținut că, spre deosebire de modul de determinare a valorii normale pentru mărfurile importate din țări cu economie de piață, în cazul produselor provenite din „țări cu comerț de stat”, art. VI — G.A.T.T. a fost amendat cu dispoziții adiționale care precizează că „în cazul importurilor, dintr-o țară în care comerțul face obiectul unui monopol complet, sau aproape complet, și toate prețurile interne sînt fixate de stat... părțile contractante importatoare pot estima necesar să țină cont de posibilitatea ca o comparare exactă cu prețurile interne ale respectivei țări să nu fie întotdeauna adecvată”. Această prevedere a fost reluată atît în Codul antidumping cît și în majoritatea legislațiilor naționale. Legislațiile antidumping ale C.E.E., S.U.A. și Canada prevăd, în mod expres, în cazul țărilor ce nu au o economie de piață, folosirea ca principal criteriu a prețurilor la care produse identice sau similare sînt comercializate pe piața internă a unei țări terțe, cu economie de piață. Determinarea situației de dumping, care să justifice introducerea de măsuri antidumping, trebuie să se facă pe baza a trei elemente indispensabile: dovedirea practicării prețurilor de dumping, a existenței unui prejudiciu grav, precum și a legăturii cauzale între prețurile anormal de scăzute și cauzarea prejudiciului pretins. **Măsurile antidumping** constituie mijloace legale de protecție a pieței împotriva unei concurențe neloiale din punct de vedere al prețurilor practicate de furnizorii din alte țări. Recurgerea abuzivă, în scopuri protecționiste, la acuzații de dumping, face însă, ca astfel de măsuri de politică comercială să se transforme într-un obstacol netarifar. Scopul **taxelor antidumping** este de „a neutraliza și împiedica dumpingul” și, în consecință, taxele nu pot depăși valoarea estimată a marjei de dumping (diferența între prețul „normal” și prețul de dumping). **Măsuri echivalente — taxe compensatorii:** În spiritul articolului VI — G.A.T.T. și al Codului antidumping, taxa compensatorie este „o taxă specială percepută în vederea neutralizării oricărei prime sau subvenții acordate direct sau indirect în fabricarea, producerea sau exportul unui produs”. În practica actuală este relativ greu de disling între taxele antidumping și cele



compensatorii, cu atât mai mult cu cât țările occidentale presupun că prețurile de dumping ar fi susținute prin prime sau subvenții guvernamentale, îndeosebi în cazul „țările cu comerț de stat”. Pentru introducerea unei taxe compensatorii nu este necesar ca prețul să fie inferior prețului concurenței, deoarece autoritățile țării importatoare sancționează existența subvenției sau primei care permite exportatorului să se mențină în concurență, chiar dacă prețul este „normal”.

**DATA DESCHIDERII CREDITULUI DOCUMENTAR — VALABILITATE.** Aceste elemente esențiale pentru punerea în fabricație și asigurarea încasării prețului mărfurilor livrate la export se stabilesc în faza de negociere. În funcție de natura mărfurilor se impun a fi înscrise în contract clauze exprese, potrivit cărora, operează condiția suspensivă de executarea obligațiilor ce revin vânzătorului, în situația în care nu se respectă data deschiderii creditului. Pentru ca angajamentul de deschidere a creditului să fie respectat de cumpărător, în practica internațională, se folosește calea înscrierii în contracte a unor **penalități de înlăturare sau dreptul vânzătorului de a cere daune-interese**, constind din diferența între prețul de contract și prețul comercial al pieței la data când livrarea a avut loc, dacă creditul ar fi fost deschis la timp. **Termenul de valabilitate a creditului documentar**, prezintă, de asemenea, importanță pentru exportator, deoarece în funcție de perioada rămasă de la data ultimei expediții și pînă la întocmirea documentelor trebuie să fie un timp suficient pentru încasarea prețului. Acest termen poate expira atât în țara cumpărătorului cât și în țara vânzătorului; în cazul în care nu se indică în mod expres locul de expirare, el este determinat de locul de plată prevăzut în acreditiv. Între termenul de livrare și cel de valabilitate al creditului trebuie să fie un interval de 20—30 zile. În funcție de zona geografică în care este situată banca externă și de locul de domiciliere a acreditivului. Termenul de valabilitate trebuie avut în vedere în momentul plății; întreprinderea de comerț exterior, la depunerea documentelor pentru plată, este obligată să țină seama de timpul de curier necesar ca acesta să ajungă în interiorul termenului de valabilitate a creditului la ghișeele băncii plătitoare. Este important de subliniat că la depunerea documentelor comerciale la bancă pentru plată nu este suficient să se țină seama numai de termenul de expirare a creditului documentar, ci și de data conosamentului. V.: Conosament „îmbătrinit”.

**DECONTAREA INTERNĂ — REGULI GENERALE.** Actul final al executării oricărui contract economic îl constituie plata prețului, care se realizează pe calea decontării bancare, reglementată prin L. nr. 9/1972 și Normele metodologice nr. 2/1980, care stabilesc următoarele reguli generale. **Pentru efectuarea plăților se pot folosi atât instrumente emise din inițiativa beneficiarului, cât și din a furnizorului**, limita minimă obligatorie fiind 250 lei, cînd plățile se fac prin cecuri de decontare din carnete de cecuri cu sau fără limită de sumă; 500 lei, pentru plățile care se fac prin dispoziție de plată sau de încasare. Normele metodologice nr. 2/1980 (pct. 11), prevăd, în continuare, că în cadrul relațiilor economice cu caracter de continuitate care au ca obiect livrări de mărfuri sau prestări de servicii sub 5 000 lei fiecare operație, este indicat să se facă decontarea cumulată la intervale de timp stabilite de către furnizor și beneficiar, fără însă a se putea depăși 3 luni; în anumite situații, băncile pot aproba decontarea cumulată și pentru sume între 5 000—25 000 lei, fără însă a se depăși 30 de zile de la prima livrare sau prestație de servicii. De asemenea, la pct. 12 din aceleași norme se stabilesc și situațiile în care se pot vira sume și sub 250 lei. Instrumentele de decontare se prevăd prin contractele economice, la opțiune trebuind să se aibă în vedere ca acestea să asigure încasarea într-un timp cât mai scurt a creanței; băncile pot dispune înlocuirea formelor și instrumentelor de decontare alese de părți, cu altele care răs-

pund dezideratul arătat (art. 151). **Plățile din contul curent se efectuează cu consimțămîntul titularului de cont**, cu excepția acelor plăți care privesc obligații constatate prin titluri executorii, precum și a plăților pentru efectuarea cărora normele de drept, prevăd că se vor deconta fără acest consimțămînt (art. 152 (1) din L. nr. 9/1972). Pentru produsele care, prin natura lor, se consumă imediat după primire, întreprinderile pot stabili prin contractele economice de livrare, cu acordul băncilor, ca decontarea acestora să se efectueze imediat după preluare de către beneficiar, eventualele diferențe urmînd să fie regularizate ulterior (art. 152). N.m. fac precizarea că prin produse cu consum imediat se înțeleg produsele alimentare cu circulație rapidă, cum sînt: pîine, laptele și produsele lactate proaspete, ouăle, carnea și produsele de carne, peștele, legumele și fructele în stare proaspătă, berea, vinul etc. De asemenea, în această formă de decontare pot fi cuprinse și deconturile privind livrările de apă, energie electrică și termică, gazele și altele. De semnalat că pentru ca decontarea să se efectueze imediat, este necesar ca părțile să prevadă această formă de decontare prin contractele economice de livrare pe care le încheie. **Pentru accelerarea vitezei de rotație a fondurilor bănești, plățile trebuie făcute la data exigibilității obligațiilor**, beneficiarul contractual fiind obligat să le efectueze, iar furnizorul fiind dator să le ceară (art. 154). Plata se face în baza facturii emise de către furnizor, aceasta fiind, în principal, documentul prin care se stabilește suma care urmează a fi decontată. Pct. 15 din N.m. nr. 2/1980 prevăd că întreprinderile sînt obligate ca pe facturile emise să înscrie temeiul legal al prețurilor sau al tarifelor. Dacă prețurile și tarifele sînt cuprinse în cataloage emise de organele competente, în facturi se indică numai simbolul catalogului, pagina și poziția. Accelerarea vitezei de rotație a fondurilor bănești este legată și de modul în care este organizată activitatea de desfacere, de facturare și de întocmirea celorlalte documente, precum și de recepție. În cazul aprovizionării, N.m. subliniind importanța acestor activități, stabilesc, la pct. 39 că „documentele de decontare prezentate de titularii de conturi trebuie să fie întocmite pe imprimante tipizate și completate la mașina de scris, de facturat electronică, electromecanică sau la calculator, cu toate elementele prevăzute de formulare. **Fac excepție cecurile de decontare care trebuie să fie completate cu cerneală sau pastă, de aceeași mină, cu excepția rubricilor privind disponibilul din carnet înainte de eliberarea cecului și a numărului de cont.** Documentele prezentate de titularii de conturi, care nu sînt întocmite în conformitate cu prezentele norme și completate cu toate datele cerute de formular, nu se primesc de bancă. În astfel de cazuri, banca nu răspunde de consecințele rezultate din refuzul efectuării operațiilor”. **Livrările de mărfuri, executările de lucrări și prestările de servicii pentru cooperativele agricole de producție și asociațiile economice intercooperatiste se fac numai după ce furnizorii s-au asigurat de posibilitățile de plată ale acestora** (art. 163). N.m. nr. 2/1980 (pct. 20) prevăd că în asemenea cazuri se folosește, ca instrument de asigurarea efectuării plății, adeverința de disponibil sau scrisorile de comunicare a volumului creditelor aprobate. **Stabilirea regulilor în relațiile de decontare.** Prin pct. 36 din N.m. nr. 2/1980 întreprinderile sînt obligate ca împreună cu unitățile bancare să stabilească anual, pînă la sfîrșitul lunii ianuarie, regulile ce trebuie respectate în relațiile de decontare, prin încheierea unui proces-verbal și care trebuie să conțină: termenele maxime pentru prezentarea documentelor spre decontare; termenele de remitere către beneficiar a facturilor cu dispozițiile de plată; termenele maxime pentru recepția mărfurilor din import, precum și remitere către verigile intermediare a documentelor de recepție și de preluare în custodie a produselor; termenele de acceptare a plății documentelor avizate de bancă; termenele de efectuare a decontărilor din proprie inițiativă; cazurile sau relațiile în care se poate folosi dispoziția de încasare cu factură pentru decontări în aceeași localitate; cazurile și limita va-

lorică de la care dispoziția de încasare cu factură trebuie să fie primită spre încasare numai după prezentarea și verificarea prealabilă a documentelor doveditoare de expediere a produselor sau de predare a acestora; cazurile sau produsele pentru care se pot introduce documente prevăzute cu mențiunea „decontare imediată”; modalitatea de avizare (la ghișeu sau prin poștă) a documentelor de decontare supuse acceptării, precum și de predare a extrasului de cont; termenele și condițiile de virare a soldurilor din subconturi ș.a. În cazurile în care regulile prevăzute pentru anul expirat corespund și anului următor, ele pot fi menținute întocmai, printr-o mențiune în acest sens, pe exemplarul din procesul verbal aflat în bancă.

**DECONTAREA DIN INIȚIATIVA BENEFICIARULUI DIN CONTRACTUL ECONOMIC** — este reglementată de N. m. nr. 2/1980, care la pct. 43, prevăd că „decontarea din inițiativa plătitorului a contravalorii mărfurilor livrate, lucrărilor executate și serviciilor prestate se va efectua în toate cazurile când aceasta s-a prevăzut prin contractele încheiate între părți, prin normele băncilor, sau a fost dispusă de organele bancare. În aceste cazuri se vor folosi ca instrumente de decontare, dispoziția de plată (cu sau fără factură sau cu situație de plată), talonul — situație de plată, precum și cecul de decontare”. Dispoziția de plată. Pentru plata mărfurilor livrate, a lucrărilor și serviciilor prestate se utilizează, în principal, dispoziția de plată cu factură, care se completează de furnizor și se remite, împreună cu celelalte documente, beneficiarului, odată cu marfa, sau prin poștă, de preferință cu confirmare de primire. Plata se efectuează — prin detașarea, semnarea și depunerea la bancă a dispoziției de plată —, în termen de 24 de ore de la terminarea recepției sau în alt termen stabilit cu banca, care nu va putea depăși 3 zile lucrătoare. În cazurile în care factura nu a fost primită, cu toată intervenția beneficiarului, într-un termen de 2 de zile de la primirea mărfurilor, iar acesta este în măsură să determine suma de plată, el este obligat să emită dispoziție de plată simplă, în care va menționa datele necesare identificării de către furnizor a lotului de marfă în contul căreia s-a efectuat plata. Dispoziția de plată simplă mai poate fi utilizată și în situațiile în care: furnizorul a emis facturi fără dispoziție de plată; mărfurile sosesc eşalonat, în tranșe, care se primesc și se recepționează. De asemenea, mărfurile aflate în custodia beneficiarului se decontează tot prin dispoziția de plată, care se depune la bancă de beneficiar în ziua următoare scoaterii din custodie a mărfurilor sau la alte termene convenite cu furnizorul prin graficele anexate la contract. Decontarea prin cecuri. Această modalitate de decontare este reglementată prin N.m. nr. 2/1980, care la pct. 59 prevăd că cecurile din carnete cu sau fără limită de sumă se pot folosi pentru efectuarea plăților cu caracter de frecvență privind livrările de mărfuri, executările de lucrări, prestările de servicii și alte cheltuieli ocazionale de acestea (transport, manipulare, locații, contrastalii, magazinaj etc.), transporturi de grupuri de persoane, deplasări individuale în strălănătate, precum și pentru decontarea contravalorii în lei a valutei eliberate sau a devizelor transferate de Banca Română de Comerț Exterior. Regulile comune pentru folosirea cecului sînt următoarele: — carnetele de cecuri se eliberează și se folosesc pentru plăți în favoarea unei singure unități sau a mai multora; respectiv se pot folosi, fie un singur carnet de cecuri pentru toate categoriile de plăți, fie carnete separate pentru decontarea costului transportului și carnete separate pentru celelalte plăți; — așa cum am mai arătat, cecurile se completează și se semnează de persoanele autorizate, cu cerneală sau cu pastă, menționindu-se atît pe cecuri cît și pe cotor, pe lîngă celelalte elemente, felul, numărul, data și suma fiecărui document achitat, precum și felul mărfurilor livrate, lucrărilor executate sau serviciilor prestate; cecurile emise de împuternicitul poartă o singură semnătură; — întreprinderea titulară a carnetului de cecuri

este obligată: să verifice primirea mărfurilor (executarea prestațiilor) plătite cu cecuri și concordanța dintre valoarea acestora și suma apărută în extrasul de cont; să prezinte, băncii, pentru anulare, carnetele cu blanchetele nefolosite, în cazul carnetelor cu limită de sumă, după epuizarea acestora, dacă nu solicită suplimentarea, precum și în cazul ambelor categorii de carnete, dacă încetează dreptul de a mai efectua decontări pe această cale. V: Refuzul de plată.

**DECONTAREA LA CEREREA FURNIZORULUI DIN CONTRACTUL ECONOMIC** — este reglementată de N. m. nr. 2/1980, care, la pct. 80, prevăd că „instrumentele care se utilizează pentru efectuarea plăților la cererea furnizorului (creditorului) și care se decontează prin încasare bancară sînt: dispoziția de încasare cu factură (sau cu situația de plată) sau talon situație de plată și dispoziția de încasare fără factură”. Dispoziția de încasare cu factură (și simplă) — Dispoziția de încasare cu factură poate fi utilizată, ca regulă generală, între părțile unui contract ce a deschis conturi în localități diferite. De la această regulă fac excepție, în sensul că poate fi utilizată și în cazul în care părțile au cont la aceeași bancă dacă: obiectul contractului îl constituie utilaje și instalații tehnologice care se achită de beneficiari din fonduri de investiții; produse cu consum imediat, dacă părțile au convenit prin contracte ca plata să se facă imediat după preluare, furnizorul avînd obligația să facă mențiune pe documentele și instrumentul de plată „decontare imediată”; beneficiarii debitori sînt cooperative agricole de producție și asociații economice intercooperatiste, factura trebuie să fie însoțită și de adeverință de disponibil. Dispoziția de încasare simplă (fără factură) se utilizează de către creditori pentru recuperarea unor drepturi de creanță exigibile provenite din relațiile economico-financiare altele decît cele privind operațiile curente de livrări de mărfuri, executări de lucrări și prestări de servicii. Acest instrument poate fi folosit atît cu parteneri din aceeași localitate cît și cu cei din alte localități. În următoarele cazuri dispoziția de încasare se decontează fără avizarea plătitorului, dacă: este însoțită de o hotărîre arbitrală, judecătorească sau emisă de o comisie de judecată, investită cu formula de executare, precum și de un titlu notarial sau de o hotărîre a organului ierarhic superior cu o mențiune în sensul că servește pentru decontare prin bancă; se referă la sume pe care emitentul este autorizat prin dispoziții legale să încaseze fără consimțămîntul plătitorului și care nu au fost achitate la timp de debitor; sume care constituie venitul bugetare taxe de timbru prevăzute în hotărîrile de arbitraj sau judecătorești, amenzi sau penalități altele decît cele contractuale etc.; pentru sumele pretinse debitorul și-a dat consimțămîntul, menționat pe dispoziția de încasare sau într-un document anexat. **Avizarea plătitorului — termen de acceptare a plății.** Pentru ca plătitorul să-și poată manifesta acordul sau, eventual, să refuze plata, acesta este avizat în ziua primirii documentelor sau cel mai tîrziu în prima zi lucrătoare după primirea acestora la bancă, prin predarea la ghișeu băncii a originalului facturii sau a altui document cu funcție similară, împreună cu exemplarul 3 al dispoziției de încasare, precum și a anexelor destinate plătitorului. Principiul dominant cu privire la stabilirea termenelor de acceptare este cel al necesității accelerării vitezei de rotație al fondurilor bănești; ca urmare, aceste termene se determină, după o temeinică analiză prin procesul verbal anual de stabilire a regulilor de decontare care se încheie de bancă cu fiecare întreprindere în parte, și care nu vor putea fi mai mari de:

— 3 zile lucrătoare, cînd plătitorul are sediul în aceeași localitate cu unitatea bancară la care își are contul;

— pînă la 7 zile lucrătoare cînd plătitorul are sediul în altă localitate, precum și în cazul cînd produsele se primesc sau se recepționează în alt loc decît cel al sediului beneficiarului și reclamă un termen mai mare de 3 zile;

nd plătitorului este o unitate cooperativă agricolă, dacă aceasta are sediul în aceeași localitate cu banca ; — pînă la 10 zile lucrătoare, cînd plătitorul este o bază : aprovizionare și desfacere sau o întreprindere comercială cu ridicata, întreprindere de valorificare a produselor agricole, întreprindere comercială cu amănuntul care aprovizionează direct de la întreprinderile producătoare ; asemenea și în cazul în care plătitorul este o unitate cooperativă agricolă care are sediul în altă localitate decît banca. În situația în care plătitorul nu a prezentat, în drumul termenului de acceptare, cerere de prelungire și cî refuz de plată, documentele se vor considera acceptate tacit și se va proceda la decontarea lor. Refuzul de plată. Refuzul de plată este modalitatea admisă de lege în care plătitorul își manifestă dreptul de a nu accepta plata decît la prețul legal, și numai a acelor mărfuri (sau estafili) pe care le-a primit, respectiv le-a recepționat, u pe care deși nu le-a primit este obligat să le plătească. Redăm, în continuare, situații în care plătitorul poate refuza plata : dacă livrarea produselor, executarea lucrărilor sau prestarea serviciilor nu constituie obiectul unui contract sau nu are alt temei legal, cu condiția să nu folosească bunurile pentru care se cere plata ; dacă produsele nu au fost primite pînă la expirarea termenului de acceptare sau a altor termene stabilite de bancă ; dacă epurările sau tarifele pe baza cărora s-a stabilit suma de plată sînt mai mari decît cele legale, ori suma de plată a fost stabilită în mod eronat ; dacă nu au fost respectate ruzele contractuale cu privire la cantitate, calitate, termen de livrare etc. ; dacă nu s-au primit documentele prezente în contract fără de care produsele nu pot fi recepționate, folosite sau valorificate. V : Refuzul de plată.

#### DECONTAREA INTERNĂ PRIN ASIGURAREA PLĂȚII

1. ANTICIPAȚIE. N. m. nr. 2/1980, pct. 127 prevăd că asigurarea cu anticipație a sumelor necesare efectuării plăților se va face de către întreprinderile plătitoare prin următoarele forme sau instrumente de decontare : acredite, scrisoare de garanție, adeverință de disponibilitate, cec de decontare din carnet cu și fără limită de sumă și dispoziția de plată operată în prealabil. Acreditivul este un instrument de decontare care asigură cu anticipație plata mărfurilor livrate, a lucrărilor sau a serviciilor prestate, prin deschiderea plății scadente, dintr-o sumă care este ținută la dispoziția furnizorului, la unitatea bancară unde acesta își are deschis contul curent. La această formă de decontare se recurge, de regulă, în cazurile în care din comportamentul întreprinderilor beneficiare rezultă că acestea nu-și plătesc, în mod repetat, obligațiile de plată asumate și sînt uneori în imposibilitate de plată pe timp mai îndelungat. Deschiderea acreditivelor se face din disponibilitățile în contul curent sau în alte conturi de disponibilitate, iar în cazul cooperativelor agricole de producție și în cazul creditelor bancare acordate pentru plăți de furaje și servicii. Potrivit N. m. nr. 2/1980, pct. 130, pentru deschiderea acreditivului, beneficiarul din contractul economic remite băncii la care are contul curent deschis, o dispoziție de plată în care se înscrie : valoarea acreditivului, respectiv suma de plată, care nu poate fi mai mică de 100 lei ; denumirea furnizorului, sediul acestuia și unitatea bancară la care acesta are cont curent deschis ; felul și cantitatea mărfurilor, lucrărilor și serviciilor care constituie obiectul contractului, al cărui număr și dată să fie înregistrat ; termenul de valabilitate al acreditivului, care nu va putea depăși 45 de zile de la data deschiderii (pe termenul de valabilitate al acreditivului, banca și unitatea bancară îl poate prelungi încă 30 de zile) ; documentele pe care furnizorul trebuie să le prezinte la deschiderea plății pentru decontare (factura, documentele de transport și de custodie, certificatul de calitate etc.). În baza cererii de deschidere a acreditivului banca debitează contul beneficiarului și remite două exemplare din dispoziția de plată băncii furnizorului, care creditează contul acreditivului chise. La efectuarea livrărilor, furnizorul prezintă, în termenul termenului de valabilitate a acreditivului, o dis-

poziție de încasare cu factură, la care anexează actele prevăzute în acreditiv. Acreditivul se închide în următoarele situații : la folosirea integrală a sumei ; la expirarea valabilității ; la cererea beneficiarului, cu acordul prealabil al furnizorului. Scrisoarea de garanție bancară — potrivit art. 139, din N. m. nr. 2/1980 — este instrumentul prin care banca beneficiarului din contractul economic confirmă, la cererea acestuia, „că pentru anumite cazuri bine precizate va asigura, pe o anumită perioadă și în limita unei sume determinate, efectuarea plăților prevăzute în scrisoare, din credite bancare, în cazul cînd la data solicitării plății de către furnizor, plătitorul nu va avea alte posibilități de plată”. Remarcăm că spre deosebire de acreditiv, care este alimentat din disponibilitățile aflate în cont, scrisoarea de garanție se eliberează pe seama creditelor aprobate prin plan sau din credite ce se pot aproba de unitățile bancare în cursul executării planului. Pentru emiterea scrisorii de garanție, cererea de credite trebuie să conțină toate elementele unei asemenea scrisori și anume : quantumul sumei plăților a căror garantare se cere (sumă ce nu poate fi mai mică de 10 000 lei) ; felul creditelor pe seama cărora se eliberează scrisoarea de garanție ; furnizorul, sediul, unitatea bancară și numărul contului ; felul și cantitatea mărfurilor (lucrărilor sau serviciilor) ce face obiectul contractului pentru care se cere eliberarea scrisorii de garanție, care se coroborează cu termenele de livrare din contract ; documentele pe care trebuie să le prezinte furnizorul la bancă pentru încasarea prețului. După aprobarea cererii de credit, se eliberează scrisoarea de garanție, se blochează suma corespunzătoare din plafonul creditului respectiv, iar un exemplar din scrisoare este remis de beneficiar, furnizorului. Acesta, după executarea prestației, prezintă băncii sale, în interiorul termenului de valabilitate a scrisorii de garanție, dispoziția de încasare cu factură, împreună cu documentele care atestă îndeplinirea obligației de livrare (sau de executare a lucrării). N. m. nr. 2/1980, la pct. 145, prevăd că „la primirea documentelor de la banca furnizorului, unitatea băncii le va pune la dispoziția plătitorului, care verifică dacă au fost respectate condițiile prevăzute cu privire la felul mărfurilor livrate, lucrărilor executate sau serviciilor prestate, dacă valoarea documentelor este în limita scrisorii și dacă nu a fost depășit termenul de valabilitate. Decontarea documentelor de plată se face în toate cazurile cu acceptarea expresă a plătitorului, în care acesta va menționa că furnizorul a respectat condițiile din scrisoarea de garanție”. Ca și în cazul acreditivului, scrisoarea de garanție își încetează valabilitatea la folosirea integrală, la expirarea termenului fixat, precum și la cererea beneficiarului din contractul economic, cu acordul prealabil al furnizorului. Pentru reducerea sau revocarea scrisorii de garanție, este necesară o scrisoare prezentată de beneficiar, cu acordul scris al furnizorului. Dispoziția de plată operată în prealabil și cecurile din carnet cu limită de sumă, ca formă de asigurare anticipată a sumelor necesare plății, se utilizează în toate cazurile în care decontarea mărfurilor livrate, lucrărilor executate și serviciilor prestate se face din conturi de autofinanțare ale consiliilor populare comunale și din fondurile de contribuție bănească a locuitorilor (dacă prestațiile respective nu privesc lucrări de construcții-montaj). Adeverința de disponibilitate se utilizează în cazul livrărilor către unitățile agricole cooperatiste, care se eliberează de unitățile bancare, potrivit pct. 20, din N. m. nr. 2/1980. Aceeași funcție poate avea și scrisoarea de comunicare a volumului creditelor aprobate.

dr. AL. DETEȘAN  
dr. D. POROJAN

OFERTE ● OFERTE ● OFERTE ● OFERTE ● OFERTE ● OFERTE

**INTREPRINDEREA DE  
MECANIZARE A AGRICULTURII  
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE  
NĂVODARI**

**PROFILE GRELE**

- 100658177 rotund Ø 130 OLC 45 to. 4
- 100661378 rotund Ø 140 OLC 45 to. 2
- 100305698 țagle 140×140 OLC 45 to. 113

**PROFILE MIJLOCI ȘI UȘOARE**

- 100562176 colaci rotund Ø 12 OLC 45 to. 8
- 100471253 rotund Ø 20 OL 50 to. 10
- 100574894 rotund 20 OLC 35 to. 9
- 100600572 rotund Ø 36 OLC 45 to. 10
- 100492854 rotund Ø 38 OL 50 to. 30
- 100603694 rotund Ø 38 OLC 35 to. 27
- 100501254 rotund Ø 48 OL 50 to. 10
- 100614979 rotund Ø 48 OLC 45 to. 5
- 100627695 rotund ă 60 OLC 35 to. 34
- 100516871 rotund Ø 70 OL 60 to. 20
- 104280279 lat 30×18 OL 60 to. 70
- 104323459 lat 50×8 OL 50 to. 18
- 104698295 lat 60×10 OLC 35 to. 25
- 104370259 lat 70×8 OL 50 to. 10
- 104389218 lat 80×16 OL 37 to. 10
- 104423051 lat 100×20 OL 50 to. 20
- 104856772 lat 130×20 OLC 45 to. 10
- 103856573 pătrat 45×45 OL 50 to. 10
- 103860175 pătrat 60×60 OLC 45 to. 7
- 106095358 lat 45×6 56 Si 17A to. 36
- 106099851 lat 50×8 idem to. 25
- 106100657 lat 50×10 idem to. 10
- 106134653 lat 80×10 idem to. 3
- 106141856 lat 100×8 idem to. 4
- 013739545 exg. 50 OLC 45 to. 0,4
- 081434131 țeavă 219×20 OLT 35 to. 2,5
- 084406596 țeavă 20×20×1,5 idem to. 1,3
- Țesătură Bowing R.800 m.p. 6300

**F.C.M.P.M. — RĂDAUȚI**  
Str. Gh. Doja 5  
Telefon 989/61341

- Contactori TSA 32 A buc. 311
- Idem stea triunghi 100 A buc. 50
- Conectori circulari cca 36 D 15 TN4 buc 87

- idem CCAE 36—15 S 4 buc. 104
- idem cca 55 D 23 TN 10 buc. 304
- idem CCAE 55—23 S 10 buc. 628
- Bandă sticlă 20 mm m.l. 23 000
- Papuci electrici diverși aluminiu și cupru buc. 35 000
- Tablouri electrice C2 buc. 1350
- Bobine BFS 70 II = 25 A, 12=60 A, 13 = 70 A, f = 50 Hz buc. 3
- Motor electric 0,37×2000 B5 carcasă aluminiu buc. 500
- Motor electric ASA 3×3000 B3 buc. 8
- idem ASA 3×1500 B3 buc. 17
- idem ASA 4×1500 B3 buc. 14
- idem ASA 5,5×3000 B3 buc. 20
- idem 7,5×3000 B3 buc. 10
- Tahogeneratori TG 1 buc. 200
- Pompă MU 100×30 II eu motor 0,75×3000 H = 5 G = 1000 buc. 300
- Nitroemail roșu 2101 to. 6
- Tub PVC Ø 16—18 mm kg. 680
- Oțel beton OL 37 Ø 6,5 mm to. 10
- bandă cupru 0,2×600 1/2 T to. 0,2
- idem 0,3×550 1/2T to. 0,1
- idem 1,5×160 1/2T to. 0,3
- Bare colector cupru+ag. 53714+53715 to. 6
- Tablă Am 63 1/2 T 0,5 mm to. 1,7
- idem 1 mm to. 2
- idem 1,55 to. 1
- idem 2,5 mm to. 1,8
- sirmă Ø 2,2 arc RM to. 3,5
- Țeavă aluminiu STAS 524—67 1/2T din Al 99,5% 80×5 to. 1,2
- idem 90×3 to. 0,3
- profil aluminiu extrudat seria 46—0437 to. 2
- Bare trase Ø 34 OLC 45 to. 15
- idem Ø 42 to. 20
- Panel 18 mm mc. 200
- Placaș 4 mm mc. 150
- Saltele 1800×800×180 buc. 180

**INTREPRINDEREA DE PRODUSE  
ELECTROTEHNICE — BISTRIȚA**  
Str. Drumul Cetății, nr. 19

- Amplificator AND 62.3A 256 buc. 1
- Bobine de filtrare BF5 buc. 5
- Autotransformator AFE buc. 89
- idem AFE—4 buc. 713
- Releu tranzistorizat RTT 2,24 Vca RS 71656 B buc. 3
- Releu de timp RTT — 3, 220 Vca RS 72570 ADD buc. 79
- Releu RI—7—43; Vca RC 71276 buc. 10
- Releu RI—5—220 Vca RS71575 buc. 5
- idem RI—9 var 10114, 72010 buc. 28
- idem RI 12, 24V, RS 7926 buc. 4
- Semnalizator de nivel sn—3.20 Vca buc. 2
- Microreleu de temperatură MRT — 4 A 60°C buc. 100

- Releu semnalizare RESI—01 buc. 1
- idem frinare RF-1, 220Vca buc. 1
- Amplificator ADN62 3A 256 buc. 1
- Bobine de filtrare BF 5 buc. 5
- Autotransformator AFE—3 buc. 89
- idem AFE—4 buc. 713
- Releu pentru protecție diferențială lung. a liniilor RDG buc. 3
- Releu direcțional de procese tranzistorizate 100 V; 5A 50Hz RI buc. 2
- Trafe izol. pt. prot. diferențială longit. TIRDL buc. 2
- Releu de putere inversă 100 V; 5A; 50Hz; RPI buc. 1
- Releu de semnalizarea punerilor I pământ RSPD 220V 24 Vcc buc. 5
- Releu bidirecțional 100V; 5A; 50Hz 220 Vcc buc. 1
- Filtru reductor Fr 100 buc. 1
- Inregistrator continuu FRB 4093705101 buc. 1
- Inregistrator continuu FRB 2012705101 buc. 1
- Aparat pentru reglare manuală FCB 0221700101 buc. 8
- Racord pliant FLA 010 buc. 1
- Racord pliant FLA 030 buc. 4
- idem 100 buc. 10
- idem 200 buc. 3
- Indicator FDE 0472213310 buc. 2
- idem FDB 6472211110 buc. 2
- idem FDB 0479911110 buc. 1
- MPT—1A TN 60°C buc. 100
- Releu RTP 12311, 11311, 220Vcc buc. 2600
- E 541 30/1A buc. 59
- E 541 40/1A buc. 53
- E541 50/1A buc. 86
- E 541 100/1A buc. 110
- E 541 150/1A buc. 50
- E541 200/1A buc. 50
- E 541 250/1A buc. 60
- E 541 300/1A buc. 30
- E 541 400/1A buc. 60
- LR192 D—200° C PT 100 3317551—302/701 buc. 20
- MR 192 20—1400°C PT PH 231/301/501 buc. 15
- MR192 20—1400°C PT—RH 231/302/701 buc. 15
- MR 192 20—600°C CR—AL 231/302/701 buc. 5
- MR 192 20—600°C FE—CO 321/302/701 buc. 30
- AR 192 0—53 mm H<sub>2</sub>O: 302/701 buc. 5
- Sirmă oțel zincată Ø 2,59 kg. 1320
- idem Ø 3 kg. 30426
- idem Ø 3,66 kg. 15320
- Sirmă oțel mată Ø 1,3 II B kg. 1217
- idem Ø 1,6 II B kg. 3400
- idem Ø 2,2 IIIB kg. 910
- idem Ø 2,2 IIIB kg. 28270
- idem Ø 2,2 IV B kg. 2240
- idem Ø 2,3 II B kg. 46700
- idem Ø 2,5 IIIN kg. 9990
- Sirmă oțel zincată tracțiune Ø IIIB kg. 260
- Hirtie gumată 70—100 mm kg. 440

NTRERUPĂTOARE AUTOMATE  
ROMAX

- 4000 A 220 Vcc buc. 1
- 2000 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 2000 A 380 V 50 Hz buc. 1
- 2000 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 1600 A 380 V 50 Hz buc. 3
- 1600 A 380 V 50 Hz buc. 1
- 1600 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 1600 A 220 V 50 Hz buc. 11
- 1600 A 380 V 50 Hz buc. 3
- 1000/1000 A 380 V 50 Hz buc. 2
- 1000/600 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 1000/600 A 220 Vcc buc. 2
- 1000/1000 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 1000/1000 A 220 Vcc buc. 1
- 1000/1000 A 24 Vcc buc. 1
- 1000/1000 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 1000/1000 A 380 V 50 Hz buc. 1
- 1000/600 A DTm 22 Vcc buc. 4
- 1000/600 A 220 Vcc buc. 4
- 1000/1000 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 1000/1000 A 380 V 50 Hz buc. 3
- 1000/600 A 380 V 50 Hz buc. 2
- 1000/600 A 220 V 50 Hz buc. 5
- 1000/1000 A 220 Vcc buc. 1
- 1000/500 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 1000/600 A 380 V 50 Hz buc. 2
- 1000/600 A 220 V 50 Hz buc. 1

NTRERUPĂTOARE AUTOMATE ȘI  
ISOL

- 800/500 A buc. 1
- 800/500 A buc. 3
- 800/400 A buc. 8
- 800/700 A 220 Vcc buc. 2
- 800/500 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 800/800 A 220 Vcc buc. 1
- 800/580 A 220 V 50 Hz buc. 6
- 800/580 A 220 Vcc buc. 1
- 800/500 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 800/500 A 220 Vcc buc. 1
- 800/700 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 800/580 A 220 Vcc buc. 1
- 800/500 A 220 Vcc buc. 3
- 800/700 A DTm=380 V 50 Hz  
E = 220 Vcc buc. 2
- 800/800 A E = 220 Vcc UDD =  
Ucdă = U blocaj = 220 V buc. 1
- 800/700 A E = 220 Vcc UDD =  
Ucdă = U blocaj = 380 V 50 Hz  
buc. 1
- 800/800 A E = 220 Vcc buc. 1
- 800/700 A E = 220 Vcc buc. 1
- 800/580 A E = 220 Vcc buc. 4
- 800/700 E = 48 Vcc buc. 1
- 800/500 E = 220 Vcc UDD = Ucdă  
= U blocaj = 220 V 50 Hz buc. 3
- 800/400 E = 220 Vcc buc. 1
- 800/250 buc. 4
- 630/500 A buc. 3
- 630/400 A buc. 1
- 630/320 A buc. 1
- 630/250 A buc. 2
- 630/200 A buc. 6
- 630/500 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/320 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/400 A 220 V 50 Hz buc. 3
- 630/400 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/100 A 220 V 50 Hz buc. 1

- 630/200 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/630 A buc. 16
- 630/320 A buc. 1
- 630/500 A 380 V 50 Hz buc. 1
- 630/500 A 220 V 50 Hz buc. 3
- 630/400 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/320 A 220 V 50 Hz buc. 10
- 620/320 A buc. 2
- 630/320 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/320 A buc. 7
- 630/630 A 220 V 50 Hz buc. 13
- 630/500 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 630/250 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/125 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/160 A buc. 14
- 630/580 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/320 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 630/500 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 630/500 A 220 Vcc buc. 1
- 630/400 A 220 Vcc buc. 3
- 630/320 A 220 V 50 Hz buc. 11
- 630/320 A 220 Vcc buc. 1
- 630/250 A 220 V 50 Hz buc. 17
- 630/200 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 630/200 A 220 Vcc buc. 2
- 630/100 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/100 A 220 Vcc buc. 3
- 630/100 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 630/250 A buc. 1
- 630/400 A 200 V 50 Hz buc. 1
- 630/500 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/500 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 630/250 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/400 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 630/400 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 630/320 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 500/500 A 220 V 50 Hz buc. 3
- 500/500 A buc. 2
- 500/500 A 220 Vcc buc. 1
- 500/500 A buc. 2
- 500/400 A buc. 5
- 500/320 A buc. 2
- 500/250 A buc. 12
- 500/200 A buc. 7
- 500/160 A buc. 3
- 500/400 A 220 V 50 Hz buc. 3
- 500/320 A buc. 8
- 500/320 A 320 Vcc buc. 8
- 500/160 A 220 V 50 Hz buc. 12
- 500/125 A 220 Vcc buc. 3
- 500/125 A 380 V 50 Hz buc. 2
- 500/125 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 500/100 A 220 Vcc buc. 10
- 500/250 A 220 V 50 Hz buc. 3
- 500/200 A 220 Vcc buc. 3
- 500/500 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 500/500 A 220 V 50 Hz buc. 11
- 500/320 A 220 V 50 Hz buc. 18
- 500/250 A 220 V 50 Hz buc. 7
- 500/200 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 500/400 A 24 Vcc buc. 2
- 500/100 A buc. 2
- 250/250 A buc. 2
- 250/200 A buc. 1
- 250/160 A buc. 4
- 250/125 A buc. 2
- 250/100 A buc. 9
- 250/250 A buc. 13
- 250/200 A buc. 44
- 250/160 A buc. 42
- 250/125 A buc. 9
- 250/100 A buc. 46
- 250/250 A 110 Vcc buc. 15
- 250/200 A 220 V 50 Hz buc. 5
- 250/125 A 220 Vcc buc. 9
- 250/200 A 220 V 50 Hz buc. 2

- 250/200 A buc. 1
- 250/160 A 380 V 50 Hz buc. 1
- 250/125 A 380 V 50 Hz buc. 8
- 250/160 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 250/100 A 380 V 50 Hz buc. 5
- 250/200 A buc. 1
- 250/125 A buc. 4
- 250/100 A buc. 2
- 250/250 A 380 V 50 Hz buc. 1
- 250/250 A 220 V 50 Hz buc. 3
- 250/250 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 250/125 A 220 Vcc buc. 4
- 250/250 A buc. 6
- 250/100 A buc. 2
- 250/250 A buc. 4
- 250/160 A buc. 4
- 250/200 A buc. 1
- 250/160 A buc. 6
- 250/100 A buc. 4
- 250/200 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 250/125 A buc. 1
- 250/250 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 250/250 A 220 Vcc buc. 3
- 250/125 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 250/250 A 380 V 50 Hz buc. 8
- 250/125 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 250/200 A 220 Vcc buc. 2
- 250/250 A buc. 10
- 250/125 A buc. 2
- 250/250 A buc. 2
- 250/200 A buc. 2
- 250/250 A 220 V 50 Hz buc. 7
- 250/125 A buc. 1
- 250/250 A buc. 2
- 250/160 A buc. 2
- 100/63 A Export buc. 2
- 100/63 A buc. 3
- 100/50 A buc. 11
- 100/40 A buc. 40
- 100/25 A buc. 13
- 100/16 A buc. 5
- 100/13,2 A buc. 1
- 100/12,5 A buc. 8
- 100/10 A buc. 2
- 100/6,3 A buc. 1
- 100/5 A buc. 1
- 100/4 A buc. 2
- 100/3,2 A buc. 2
- 100/2,5 A buc. 6
- 100/63 A buc. 4
- 100/40 A buc. 10
- 100/32 A buc. 8
- 100/20 A buc. 1
- 100/100 A buc. 9
- 100/80 A buc. 100
- 100/63 A buc. 4
- 100/50 A buc. 241
- 100/40 A buc. 207
- 100/32 A buc. 45
- 100/25 A buc. 413
- 100/20 A buc. 316
- 100/16 A buc. 218
- 100/10 A buc. 9
- 100/8 A buc. 99
- 100/6,3 A buc. 149
- 100/5 A buc. 137
- 100/4 A buc. 116
- 100/3,2 A buc. 2
- 100/2,5 A buc. 1
- 100/100 A buc. 4
- 100/100 A buc. 5
- 100/40 A buc. 2
- 100/100 A 220 V 50 Hz buc. 5
- 100/100 A 380 A 50 Hz buc. 2
- 100/63 A 380 V 50 Hz buc. 2
- 100/40 A 380 V 50 Hz buc. 1

- 100/32 A 380 V 50 Hz buc. 2
- 100/20 A 380 V 50 Hz buc. 2
- 100/16 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 100/10 A 380 V 50 Hz buc. 1
- 100/10 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 100/8 A 380 V 50 Hz buc. 14
- 100/4 A 380 V 50 Hz buc. 10
- 100/4 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 100/100 A 220 V 50 Hz buc. 6
- 100/50 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 100/40 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 100/32 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 100/20 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 100/16 A 220 V 50 Hz buc. 7
- 100/16 A 380 V 60 Hz buc. 3
- 100/10 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 100/4 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 100/100 A 220 V 50 Hz buc. 5
- 100/80 A 220 V 50 Hz buc. 3
- 100/63 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 100/50 A 220 V 50 Hz buc. 7
- 100/40 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 100/32 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 100/25 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 100/10 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 100/6,3 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 100/100 A 220 V 50 Hz buc. 12
- 100/80 A 380 V 50 Hz buc. 21
- 100/63 A 220 V 50 Hz buc. 7
- 100/50 A 380 V 50 Hz buc. 3
- 100/50 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 100/32 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 100/25 A 220 V 50 Hz buc. 3
- 100/12,5 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 100/80 A 220 V 50 Hz buc. 7
- 100/100 A 220 V 50 Hz buc. 14
- 100/100 A 380 V 50 Hz buc. 1
- 100/100 A 220 V 50 Hz buc. 9
- 100/80 A 220 V 50 Hz buc. 6
- 100/63 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 100/50 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 100/80 A 220 V 50 Hz buc. 2
- 100/63 A 220 Vcc buc. 1
- 100/20 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 100/10 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 100/100 A buc. 5
- 100/40 A buc. 6
- 100/32 A buc. 1
- 100/80 A buc. 3
- 100/40 A buc. 5
- 100/25 A buc. 2
- 100/4 A buc. 3
- 100/100 A 220 Vcc buc. 10
- 100/80 A 220 V 50 Hz buc. 1
- 100/80 A 24 V 50 Hz buc. 1
- 100/80 A 24 Vcc buc. 5
- 100/50 A 24 V 50 Hz buc. 8
- 100/50 A 24 Vcc buc. 6
- 100/50 A 220 Vcc buc. 2
- 100/50 A 220 V 50 Hz buc. 3
- 100/40 A 220 Vcc buc. 2
- 100/40 A 110 Vcc buc. 16
- 100/40 A 24 V 50 Hz buc. 15
- 100/32 A 220 Vcc buc. 1
- 100/32 A 24 Vcc buc. 1
- 100/32 A 220 V 50 Hz buc. 5
- 100/25 24 Vcc buc. 2
- 100/25 A 220 Vcc buc. 27
- 100/25 A 24 Vcc buc. 9

- 100/25 220 V 50 Hz buc. 2
- 100/100 A 220 V 50 Hz buc. 4
- 100/100 A 380 V 50 Hz buc. 16
- 100/10 A buc. 4
- MTA/100 A 357—2 220 V 50 Hz buc. 12

CONTACTOARE

- AR 400 A 380 V 50 Hz buc. 15
- AR 400 A 220 V 50 Hz buc. 118
- AR 250 A 220 V 50 Hz buc. 196
- AR 160 A 220 V 50 Hz buc. 37
- AR 160 A 380 V 50 Hz buc. 89
- AR 160 A 24 V 50 Hz buc. 1
- AR 100 A 380 V 50 Hz buc. 95
- AR 63 A 24 V 50 Hz buc. 11
- AR 63 A 220 V 50 Hz buc. 15
- AR 40 A 24 V 50 Hz buc. 24
- AR 40 A 380 V 50 Hz buc. 56
- AR 40 A 220 V 50 Hz buc. 14
- AR 25 A 110 V 50 Hz buc. 2
- AR 25 A 24 V 50 Hz buc. 12
- AR 16 A 220 V 50 Hz buc. 23
- AR 16 A 380 V 50 Hz buc. 15
- AR 16 A 24 V 50 Hz buc. 6
- AR 10 A 220 V 50 Hz buc. 128
- AR 10 A 24 V 50 Hz buc. 30
- AR 10 A 220 V 50 Hz buc. 9
- AR 10 A 220 V 50 Hz buc. 61
- AR 6 A 380 V 50 Hz buc. 28
- AR 6 A 380 V 50 Hz buc. 26
- AR 6 A 220 V 50 Hz buc. 188
- AR 6 A 24 V 50 Hz buc. 10
- AR 6 A 220 V 50 Hz buc. 13

CONTACTOARE REGIM GREU

- RG 400 A 220 V 50 Hz buc. 96
- RG 400 A 380 V 50 Hz buc. 45
- RG 250 A 220 V 50 Hz buc. 458
- RG 250 A 380 V 50 Hz buc. 149
- RG 200 A 220 V 50 Hz buc. 2
- RG 125 A 220 V 50 Hz buc. 21
- RG 100 A 220 V 50 Hz buc. 199
- RG 100 A 380 V 50 Hz buc. 190
- RG 63 A 220 V 50 Hz buc. 19
- RG 40 A 380 V 50 Hz buc. 224
- RG 40 A 220 V 50 Hz buc. 170

INTREPRINDEREA DE UTILAJ  
CHIMIC GĂEȘTI

PROFILE GRELE :

- R52 4 B Ø 90 kg. 9000
- 13 CN 30 Ø 90 kg. 3000
- IS MC 10 Ø 90 kg. 3000
- 40 H Ø 100 kg. 8000
- OLC 25 Ø 100 kg. 20000
- 13 CN 30 Ø 100 kg. 3000
- OLC 25 Ø 120 kg. 10000
- OL 37 2 K Ø 140 kg. 20000
- 14 CM 04 Ø 150 kg. 6000
- ST 3 KP Ø 150 kg. 9000
- 41 MOC 11 Ø 160 kg. 1000
- St 3 KP Ø 160 kg. 3000

- OL 37 Ø 160 kg. 10000
- 18 MC 10 Ø 180 kg. 5000
- St 3 KP Ø 180 kg. 5000
- OLC 15 pătrat 100 kg. 27300
- 14 CMe4 pătrat 100 kg. 4000
- OLC 15 pătrat 120 kg. 39000
- 14 CM04 pătrat 120 kg 3000
- OL 37 pătrat 140 kg. 40000
- R52 6B pătrat 160 kg. 30000
- 13 CN 30 pătrat 250 kg. 25000
- TT St 37 pătrat 250 kg. 8000
- OL 37 pătrat 250 kg. 3000
- 28 TMC 12 pătrat 300 kg. 5000
- 13 CM 30 pătrat 300 kg. 15000
- OL 50 pătrat 350 kg. 8000
- 30 MOON 20 pătrat 350 kg. 5000
- K47 2 B pătrat 350 kg. 5000
- R52 7 B pătrat 350 kg. 50000
- INP 180 pătrat kg. 25000

PROFILE MIJLOCII UȘOARE

- Ø 14 41 MOC 11 kg. 2000
- Ø 28 St 3K p kg. 10000
- Ø 40 33 MOC 11 kg. 3000
- Ø 40 18 MOC N13 kg. 2000
- Ø 40 18 MC 10 kg. 2000
- Ø 50 13 CN 30 kg. 2000
- Ø 60 OLC 35 kg. 2000
- Ø 60 28 TMC 12 kg. 5000
- Ø 65 33 MOC11 kg. 3000
- Ø 65 OLC 60 kg. 2000
- Ø 65 OL 371 kg. 3000
- Ø 70 28 TMC 12 kg. 4000
- Ø 70 OLC 25 kg. 80000
- Ø 70 40 C10 kg. 2000
- Ø 75 OLC 25 kg. 50000
- Ø 80 28 TMC 12 kg. 2000
- Ø 80 13 CN 30 kg. 2000
- 80 INP OL 371 kg. 15000

TABLĂ STRIATĂ

- OL 37 4,5×1300×6000 kg. 1800
- 8,0×1500×6000 kg. 2000
- OL 42-1K 12×1500×6000 kg. 5000

REDUCTOARE TURAȚIE

- R.S. 02-1-15 buc. 1
- R.S.V.2. — 1-15 buc. 1
- R.S.V.2 — 1:50 buc. 2
- R.S.V.3. — 1:15 buc. 1
- R.S.V.3. — 1:25 buc. 1
- R.S.V.3. 1:50 buc. 1
- 1 H1 — 160×2,5 — 0 buc. 6
- 2 CH — 535×9 — 0 buc. 7
- 2 CM M 100×25 — 1 buc. 12
- 2 CH M 100×25 — 0 buc. 10
- 1 M 3 160×31,5 — 0 buc. 2
- 2 IA 10×3/1500 — V05 buc. 1
- 2 IA 16×1,1/1000 — V05 — AE buc. 3
- 2 IA 16×1,5/1000 — V05 — AE buc. 1
- 2 IA 16×1,5/1500 — V05 buc. 1
- 2 IA 16×1,5/1500 — H01 buc. 4
- 2 IA 20×1,1/1000 — V05 — AE buc. 1
- 2 IA 20×1,5/1500 — H01 buc. 1

-- 2 LA 8x5,5/1500 -- V05 buc. 1  
 -- 2 LA 10x5,5/1500 -- V05 AE buc. 1  
 -- 2 LA 16x4/1500 -- V05 -- AE  
 buc. 1  
 -- 2 LA 18x2,2/1000 -- H01 buc. 2  
 -- 2 LA 20x2,2/1000 -- H01 buc. 1  
 -- 2 LA 20x1,5/750 -- H01 buc. 1  
 -- 2 LA 20x3/1500 -- V05 buc. 2  
 -- 2 NA 20x3/1000 -- V05 buc. 4  
 -- 2 NA 20x4/1000 -- V05 buc. 5  
 -- 2 PA 16x15/1500 -- V05 -- AE  
 buc. 1  
 -- 2 RA 16x10/1000 -- V05.AE buc. 1  
 -- 2 SA 20x15/1000 -- V05 -- AE  
 buc. 2  
 -- 2 SA 20x7,5/750 -- S01 -- AE  
 buc. 1  
 -- 3 LA 45x1,1/1500 -- V05 buc. 2  
 -- 3 LA 45x1,1/1500 -- V05 -- AE  
 buc. 2  
 -- 3 LA 45x1,5/1500 -- V05 -- AE  
 buc. 5  
 -- 3 LA 56x1,1/1500 -- V05 buc. 12  
 -- 3 LA 56x1,5/1500 -- V05 AE  
 buc. 8  
 -- 3 LA 56x0,75/1000 -- V05 buc. 1  
 -- 3 LA 56x0,75/1500 -- V05 AE  
 buc. 3  
 -- 3 LA 71x0,55/1500 -- V05 AE  
 buc. 1  
 -- 3 LA 71x0,75/1500 -- V05 buc. 1  
 -- 3 LA 71x0,75/1500 -- H05 buc. 1  
 -- 3 NA 45x3/1500 -- H01 buc. 1  
 -- 3 NA 50x1,1/1000 -- V05 buc. 2  
 -- 3 NA 63x1,1/1000 -- V05 buc. 4  
 -- 3 NA 71x1,1/1000 -- V05 buc. 1  
 -- 3 NA 71x1,1/1000 -- V05 -- AE  
 buc. 4  
 -- 3 OA 45x4/1500 -- V05 buc. 1  
 -- 3 OA 50x1,5/1000 -- V05 buc. 2  
 -- 3 OA 56x1,5/1000 -- V05 -- AE  
 buc. 3  
 -- 3 OA 56x1,5/1000 -- V05 buc. 1  
 -- 3 OA 56x3/1500 -- V05 AE buc. 2  
 -- 3 RA 45x7,5/1500 -- V05 AE buc. 2  
 -- 3 RA 50x7,5/1500 -- V05 buc. 1  
 -- 3 RA 50x7,5/1500 -- V05 AE buc. 2  
 -- 3 RA 56x7,5/1500 -- V05 buc. 3  
 -- 3 RA 71x3/1000 -- H01 -- AE  
 buc. 4  
 -- 3 RA 71x3/750 -- H01 buc. 1  
 -- 3 RA 71x3/1000 -- V05 buc. 1  
 -- 3 TA 45x11/1500 -- V05 buc. 2  
 -- 3 TA 56x7,5/1000 -- V05 AE buc. 2  
 -- 3 TA 56x15/1500 -- V05 buc. 1  
 -- 3 TA 71x7,5/1000 -- V05 AE buc. 3  
 -- 3 TA 71x11/1500 -- V05 buc. 1  
 -- 2 H1 -- 1130x28-1 buc. 1  
 -- 2 H1 1130x35,5-1 buc. 1

#### MOTOARE ELECTRICE TIP MACARA

-- AIM 7,5 kw x 1000 t/m buc. 2  
 -- AIM 10 kw x 1000 t/m buc. 6  
 -- AIM 20 kw x 1000 buc. 3  
 -- AIFM 7,5 kw x 1000 buc. 1  
 -- ASFM 2 kw x 1500 buc. 14  
 -- ASFM 1,6 kw x 1000 buc. 2  
 -- ASM 1,25 kw x 1000 buc. 2  
 -- ASM 1,25 kw x 1500 buc. 2  
 -- ASI -- B3 -- 5,5 kw x 1000 buc. 1  
 -- 1,5 kw x 750 buc. 2  
 -- 1,5 kw x 3000 buc. 2  
 -- 3 kw x 3000 buc. 3  
 -- 5,5 kw x 750 buc. 1

-- 11 kw x 1000 buc. 2  
 -- 11 kw x 3000 buc. 3  
 -- 15 kw x 750 buc. 1  
 -- 15 kw x 3000 buc. 2  
 -- 22 kw x 3000 buc. 2  
 -- ASI B5 -- 1,1 kw x 1000 buc. 10  
 -- 1,1 kw x 1500 buc. 2  
 -- 7,5 kw x 1500 buc. 5  
 -- 11 kw x 1500 buc. 2  
 -- ASA A3 -- 2,2 kw x 3000 buc. 2  
 -- 3 kw x 1000 buc. 3  
 -- 3 kw x 1500 buc. 2  
 -- 4 kw x 1000 buc. 1  
 -- 4 kw x 1500 buc. 3  
 -- 5,5 kw x 1500 buc. 1  
 -- 7,5 kw x 1500 buc. 4  
 -- ASA -- B5 4 kw x 1500 buc. 1  
 -- 5,5 kw x 1000 buc. 3  
 -- 1,5 kw x 1000 buc. 2  
 -- ASA B3/B5-0,55 kw x 1500 buc. 3  
 -- 1,5 kw x 1500 buc. 2  
 -- 3 kw x 1500 buc. 2  
 -- 4 kw x 1500 buc. 3  
 -- 0,37 kw x 1000 buc. 1  
 -- 1,5 kw x 750 buc. 2

#### MATERIALE ELECTRICE

-- Becuri 220 VE 14-B15 -- 15-25 w  
 buc. 1400  
 -- Idem diferite 12 v buc. 500  
 -- Idem 12v-20 w buc. 390  
 -- Comutator CG3 -- 0220/01 buc. 20  
 -- Culegători rigizi 100 A buc. 4  
 -- Condensatori 1500 MF -- 40 v  
 buc. 50  
 -- Cutii terminale interioare buc. 2  
 -- 100/350/3 buc. 4  
 -- 300/3 buc. 5  
 -- Conductor AF 500x6 mm<sup>2</sup> ml 100  
 -- 500x2,5 mm<sup>2</sup> ml 290  
 -- Conductor MC 100 A/220 v ml 1  
 -- 150 A/220 v ml. 2  
 -- Rezistențe 2,7 M 10% -- 0,500  
 ml. 5000  
 -- Conductor bobinaj RT Ø 0,12 ml. 9  
 -- Idem 0,16 ml. 4  
 -- Limitatori cod 4486 ml. 100  
 -- cod 4471 ml 20  
 -- Reostat pornire RA 1--2 ml. 30  
 -- Rezistențe 3,3 K -- 390 K-0,5 w  
 ml. 3000  
 -- 4,7 -- 8,20 ml. 2000  
 -- 27--3 w ml. 300  
 -- 30 K ml. 150

#### SCULE

-- Burghie spirale STAS 575 Ø 1  
 buc. 100  
 -- 2,1 buc. 33  
 -- 2,2 buc. 70  
 -- 2,5 buc. 150  
 -- 2,8 buc. 100  
 -- 3 buc. 200  
 -- 31 buc. 100  
 -- 3,7 buc. 70  
 -- 5,2 buc. 50  
 -- 7 buc. 50  
 -- 8,2 buc. 50  
 -- 9,5 buc. 60  
 -- 10 buc. 100  
 -- Idem STAS 574 Ø 2 buc. 10  
 -- 4 buc. 100  
 -- 4,2 buc. 50  
 -- 5 buc. 150  
 -- 5,5 buc. 50

-- 6 buc. 120  
 -- 7,5 buc. 100  
 -- Idem STAS 575 Ø 8,5 buc. 150  
 -- 9,5 buc. 50  
 -- 10 buc. 100  
 -- 10,5 buc. 100  
 -- 11 buc. 60  
 -- 11,5 buc. 60  
 -- 13 buc. 50  
 -- 15 buc. 50  
 -- 15,5 buc. 70  
 -- 16 buc. 150  
 -- 16,5 buc. 50  
 -- 17 buc. 170  
 -- 17,5 buc. 40  
 -- 18,5 buc. 50  
 -- 19 buc. 150  
 -- 19,5 buc. 20  
 -- 20 buc. 240  
 -- 21 buc. 60  
 -- 22,5 buc. 150  
 -- 24,5 buc. 134  
 -- 25 buc. 320  
 -- 25,5 buc. 20  
 -- 26 buc. 200  
 -- 27 buc. 50  
 -- 28 buc. 50  
 -- 29 buc. 147  
 -- 30 buc. 200  
 -- 31 buc. 220  
 -- 32 buc. 60  
 -- 33 buc. 48  
 -- 34 buc. 120  
 -- 35 buc. 120  
 -- 36 buc. 80  
 -- 40 buc. 15  
 -- 42 buc. 20  
 -- 43 buc. 5  
 -- 44 buc. 34  
 -- 45 buc. 14  
 -- 46 buc. 14  
 -- 48 buc. 14  
 -- 49 buc. 30  
 -- 50 buc. 28  
 -- 50 buc. 5  
 -- 51 buc. 35  
 -- 52 buc. 5  
 -- 53 buc. 50  
 -- 54 buc. 15  
 -- 54 buc. 6  
 -- 55 buc. 18  
 -- 56 buc. 8  
 -- 57 buc. 28  
 -- 57 buc. 4  
 -- 58 buc. 22  
 -- 59 buc. 10  
 -- 59 buc. 30  
 -- 60 buc. 40  
 -- 61 buc. 60  
 -- 62 buc. 75  
 -- 63 buc. 20  
 -- 64 buc. 6  
 -- 64 buc. 22  
 -- 65 buc. 40  
 -- 66 buc. 5  
 -- 67 buc. 3  
 -- 68 buc. 2  
 -- 69 buc. 6  
 -- 74 buc. 6  
 -- Idem STAS 1114 A Ø 2 buc. 40  
 -- 1114 B Ø 1 buc. 100  
 -- 1114 B Ø 1,6 buc. 70  
 -- 1114 B Ø 2 buc. 200  
 -- 1114 B Ø 4 buc. 100  
 -- 1114 B Ø 6 buc. 50  
 -- Idem STAS 6727 Ø 6,5 buc. 100  
 -- 33 buc. 10

- 37 buc. 10
- Tarozi STAS 1112/7 M 3 × 0,35 buc. 50
- M 27 buc. 20
- Freze STAS 2215 Ø 100 × 14 buc. 7
- Freze BIAx 8×7 D buc. 16
- 8×12 E buc. 6
- 4×14 C buc. 6
- 12×10,3 D buc. 6
- 10×18 A buc. 5
- 6×14 A buc. 25
- Freze BIAx Ø 12×18 A buc. 55
- 10×18 C buc. 95
- Freze STAS 4084 Ø 125×32 buc. 10
- STAS 6308 Ø 160 buc. 10
- STAS 6308 125×16 buc. 10
- Cuțite strung STAS 6377 25×25 buc. 200
- 20×20 buc. 1800
- 32×32 buc. 400
- 40×40 buc. 350
- Idem STAS 6381 20×20 buc. 1000
- 25×25 buc. 400
- 32×32 buc. 500
- 40×40 buc. 1400
- Idem albe STAS 1053 18×19×200 buc. 100

**RULMENȚI**

- 6003 buc. 50
- 6006 buc. 100

- 6007 buc. 40
- 6008 buc. 40
- 6009 buc. 20
- 6010 buc. 20
- 6205 buc. 80
- 6203 WG buc. 200
- 6204 buc. 400
- 6209 buc. 40
- 6213 buc. 20
- 6215 buc. 20
- 6218 buc. 10
- 6211 ZRR buc. 100
- 6304 UG buc. 130
- 6311 buc. 40
- 6317 buc. 10
- 1202 buc. 20
- NU 228 buc. 4
- NU 2304 buc. 8
- NUP 412-92412 buc. 4
- 22230 K buc. 4
- 22224 K buc. 2
- 22218 K buc. 2
- 22309 K buc. 6
- 22310 K buc. 10
- 22311 K buc. 15
- 22314 K buc. 4
- 22317 K buc. 6
- 22320 K buc. 5
- 234432 buc. 4
- 7215 buc. 20
- 7217 buc. 8
- 7214 Sp. buc. 20

- 7215 Sp buc. 30
- 30213 buc. 20
- 30216 buc. 40
- 30217 buc. 8
- 30220 buc. 8
- 30224 buc. 3
- 30303 buc. 20
- 30304 buc. 70
- 30305 buc. 20
- 30306 buc. 30
- 30307 buc. 40
- 30316 buc. 4
- 30320 buc. 2
- 32213 buc. 20
- 32216 buc. 20
- 32218 buc. 8
- 32304 buc. 20
- 32310 buc. 20
- 51105 buc. 300
- 51106 buc. 100
- 51107 buc. 50
- 51108 buc. 40
- 51109 buc. 20
- 51110 buc. 40
- 51113 buc. 30
- 51116 buc. 4
- 51205 buc. 40
- 51203 buc. 30
- 51213 buc. 20
- 51216 buc. 6
- 22216 buc. 20

**Intrebări și răspunsuri**

● **TEODOR HODOROGEA** Bacău  
Potrivit anexei nr. 7 pct. 11 din Legea nr. 57/1974, numai consilierul juridic principal din centralele de grad special I și II poate beneficia de acordarea de două clase pentru coordonarea activității juridice. Persoanele care nu sunt încadrate în funcția de consilier juridic principal nu pot primi o asemenea retribuție, chiar dacă, în fapt, coordonează activitatea juridică a juriconsulților din cadrul centralei.

● **VASILE BOBOC**, Piatra Neamț  
— În conformitate cu pct. 13 lit. c din Normele nr. 2/1973 ale C.P.C.P. persoanele care lipsesc din imobil una sau mai multe luni, dacă au anunțat asociația locatarilor despre aceasta, beneficiază de anumite scutiri la plata cheltuielilor comune. Persoanele care lipsesc mai mult timp din locuința lor (de pildă, cei plecați în concediu de odihnă, în delegație, în detașare) își păstrează celelalte drepturi legate de calitatea lor de locatari în imobilul în care au domiciliul.

● **ASOCIAȚIA LOCATARILOR BLOC 95—14 ALEEA VALEA PRAHOVEI** nr. 5, București — Potrivit art. 24 din Legea nr. 5/1971 evidența locatarilor se ține prin cartea de imobil care se încredințează de organele de miliție fie administratorilor de imobil, fie unuia dintre locatarii imobilelor, care sunt obligați să înscrie pe baza actelor de identitate, persoanele

care domiciliază sau își au reședința în clădirea respectivă. Aceștia sînt obligați să o prezinte pentru control organelor de miliție. Cartea de imobil se întocmește în două exemplare, din care unul se păstrează de responsabilul cărții de imobil, iar celălalt de organul miliției locale. Din prevederile art. 24 și 25 ale Legii nr. 5/1971, rezultă că asociația locatarilor sau comitetul acesteia nu au atribuții în legătură cu evidența locatarilor și cu ținerea cărții de imobil.

● **CONSTANTIN LIXANDRU**, Drăgășani — Prejudiciul ce se impută persoanelor încadrate în muncă este cel cauzat unității la care lucrează persoana vinovată. Stabilirea pagubei se raportează la patrimoniul fiecărei unități socialiste.

● **FILATURA DE LINA PIEPTANĂ**, Bistrița — Școala profesională de mecanici agricoli și școala de maștri agricoli nu sînt echivalente cu studiile liceale. În această situație încadrarea persoanei în cauză în funcția de tehnician în industria ușoară s-a făcut fără respectarea condiției de studii în specialitatea respectivă.

● **ÎNTEPRINDEREA DE GOSPODĂRIE COMUNALĂ ȘI LOCATIVĂ**, Lugoj — Potrivit art. 9 alin. 1, Decret nr. 246/1977, la determinarea veniturilor în raport de care se stabilesc drepturile de alocație de stat pentru copii se iau în considerare retribuția tarifa-

ră de încadrare sau de calcul, după caz, la care se adaugă și sumele realizate, în condițiile legii, din alte drepturi de retribuție, S-a considerat, în mod întemeiat, că se adaugă numai majorările, indemnizațiile și sporurile care, potrivit legii, se includ în retribuția tarifară de încadrare, de pildă indemnizația de șef de echipă sau de brigadă prevăzută de art. 70 din Legea nr. 57/1974. Vezi în acest sens „Dreptul muncii”, vol. III, p. 167, București 1982.

● **TRAIAN PELĂU**, Arad — După punerea în vigoare a Codului muncii, a apărut Decretul nr. 63/1981. Din coroborarea prevederilor acestor două acte normative rezultă că: în cazul în care unitatea nu a emis decizie de imputare împotriva nici unei persoane, fie beneficiar, fie vinovat de executarea plății — ea nu mai poate proceda, după expirarea acestei perioade, la recuperarea sumelor de la beneficiari. În situația cînd s-a emis decizie de imputare în acest interval împotriva altor persoane, și — în urma litigiului — s-a hotărît definitiv de organul jurisdicțional competent că cel în cauză nu datorează sumele imputate, unitatea este în drept a emite o nouă decizie în termen de 60 de zile de la data cînd a luat cunoștința de hotărîrea definitivă, dar nu mai tîrziu de 6 luni de la data rămînerii definitive (art. 1 Decret nr. 63/1981) spre a recupera paguba suferită prin plăți nevenite. În această ultimă situație ea poate emite decizie de imputare împotriva beneficiarilor și peste termenul de 1 an.